

Årsredovisning 2022

Hofors kommun

Innehållsförteckning

1 Inledning	3
1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet	4
2 Förvaltningsberättelse	5
2.1 Översikt över verksamhetens utveckling	5
2.2 Den kommunala koncernen	7
2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning	10
2.4 Händelser av väsentlig betydelse	15
2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten	17
2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning	20
2.7 Balanskravsresultat	29
2.8 Väsentliga personalförhållanden	30
2.9 Förväntad utveckling	34
3 Finansiella rapporter	35
3.1 Resultaträkning	35
3.2 Balansräkning	36
3.3 Kassaflödesanalys	37
4 Noter	38
5 Driftredovisning	49
6 Investeringsredovisning	52
7 Ordlista	54

Bilagor

Bilaga 1: Bilaga Nyckeltal och jämförelser

Bilaga 2: Bilaga Medborgarundersökning 2022

Bilaga 3: Bilaga Medborgarundersökning 2020

1 Inledning

År 2022 har präglats av återgång efter pandemin med flera öppnade verksamheter. Tyvärr kastades vi in i nya utmaningar i form av kriget i Ukraina. Organisationen har mött utmaningarna på ett tillfredsställande sätt och har fortsatt bra beredskap. Detta har också lett till att arbetet med vår kris och krigsorganisation har aktualiseras.

Under juni togs en rambudget 2023, en budget som fastställdes av den nytilträdde kommunfullmäktige under hösten. Året har i stor utsträckning präglats av stor osäkerhet i de ekonomiska planeringsförutsättningarna kring bland annat pensionsåtaganden, skatteprognoser samt skenande kostnadsutvecklingen i omvärlden. Sammantaget har detta lett fram till ett nytt sätt att se på den löpande uppföljningen inom kommunstyrelsens verksamheter.

Hofors kommun har fortsatt tuffa ekonomiska utmaningar och flera verksamheter har dragits med underskott. För att möta dessa underskott har ett arbete med verksamhetsutveckling och robotisering påbörjats med en minskad organisation som följd.

Resultatet för året som helhet är positivt vilket glädjande innebär att tidigare balanskravsunderskott har nu kunnat återställas. Detta ger kommunen som helhet andra förutsättningar för framtiden att hantera tuffa tider.

1.1 Kommunstyrelsens ordförande har ordet

Jag vill inledningsvis tacka för det förtroende jag fått som kommunstyrelsens ordförande för Hofors kommun under mandatperioden 2023-2026.

Jag tänkte börja med att knyta ihop året 2022 som glädjande visar ett resultat på +21,1 mnkr.

Högre skatte- och finansintäkter hjälper upp resultatet. Och vi gläds åt det.

Barn- och utbildningsnämnden har gjort ett bra resultat. Dels ekonomiskt men vi placerar oss också bra i lärarförbundets ranking och i skolresultat. Bra jobbat.

Socialnämnden kämpar med budget, men jag vill betona att vi, om man jämför nationellt, placerar oss högt. Äldreomsorgen sticker ut med att ligga väldigt högt i den nationella rankingen och med väldigt nöjda brukare. Stor eloge till er alla, som trots tuffa förutsättningar, skapat bra kvalitet i omsorgen.

Kommunstyrelsen håller inte den ekonomiska ramen, men arbete har redan påbörjats för att korrigera och arbeta annorlunda framöver. Vi kommer också att ha tätare uppföljningar så att vi i ett tidigare skede kan se avvikelser. Till 2023 adderas teknisk försörjning till Kommunstyrelsen.

Jag vill passa på att här tacka alla anställda i kommunen för det gångna året, allt ifrån ledningsfunktioner ända ut till er som faktiskt gör skillnad och "verkstad" i det dagliga arbetet. Inte att glömma våra föreningar med ideella insatser som gör stor skillnad att bo och leva i ett rikare Hofors. Stort TACK.

Jag vill redan nu deklarera att 2023 förmodligen blir ett tufft år ekonomiskt med en årsprognos som nu pekar på -23 mnkr. Inflationsskyddade pensionsavsättningar och högre arbetsgivaravgifter driver kostnader. Inflation och energipriser ökar också i högre takt än på mycket länge. Även konjunkturen spås vika. Tyvärr kan vi också konstatera att vi blivit 106 personer färre i kommunen.

Men vi lyfter blicken, det finns också möjligheter i kommunen. Vi ska färdigställa översiktsplanen vilken är en viktig del i planeringen framåt. Ett gott klimat för näringslivet är nödvändigt eftersom många nya jobb skapas av små och medelstora företag. Då måste det finnas möjligheter till nya etableringar. Vi måste också våga satsa.

All form av infrastruktur är viktig om vi ska öka befolkningsmässigt. E16 startar snart upp igen efter ett vinterstopp. Det kommer också ske ombyggnationer vid järnvägsstationen för säkrare övergång. Den större ombyggnationen vid järnvägsstation är i stort sett klar med bättre parkeringsmöjligheter och med en uppfräschning miljömässigt. In- och utpendling både för jobb och utbildning är avgörande för oss framåt. Bo billigt och lev rikt är något vi måste bygga vidare på.

Avslutningsvis vill jag uppmana er till att stötta och hjälpa våra lokala handlare och näringsliv med att vara köptrogna till vår ort, det kan bli direkt avgörande för hur vårt samhälle kommer att utvecklas och se ut i framtiden.

Tomas Isaksson
Kommunstyrelsens ordförande.

2 Förvaltningsberättelse

2.1 Översikt över verksamhetens utveckling

Den kommunala koncernen

	2022	2021	2020	2019	2018
Resultat i mnkr.					
Verksamhetens intäkter	341,2	394,4	332,7	328,3	323
Verksamhetens kostnader	-925,7	-976,6	-894,6	-902,8	-874,7
Årets resultat	40,7	26,0	25,7	12,5	8,0
Nyckeltal					
Soliditet i %	34,5	37,4	39,9	31,6	24,7
Kassalikviditet i %	108,5	112,0	83,4	137,4	138,5
Övrigt					
Långfristiga skulder i mnkr.	428,0	444,7	400,0	391,5	468,4

Kommunen

	2022	2021	2020	2019	2018
Allmänt					
Befolkning	9 470	9 586	9 571	9 588	9 602
Varav 0 år	73	84	86	93	85
Varav 1-5 år	467	498	510	502	506
Varav 6-15 år	1 031	1 051	1 018	1 006	975
Varav 16-19 år	391	363	374	387	414
Varav 20-65 år	5 099	5 206	5 197	5 229	5 284
Varav 66-79 år	1 747	1 746	1 754	1 717	1 676
Varav 80 år och äldre	662	638	631	654	662
Antal anställda, tillsvidare		908	890	886	902
Personalkostnader, mnkr.		511,5	476,8	462,0	469,6
Skattesats, kr	34,37	34,37	34,37	34,37	34,37
Varav kommunen, kr	22,86	22,86	22,86	22,86	22,86
Resultat i mnkr.					
Verksamheternas intäkter	146,9	168,7	156,0	141,3	147,4
Verksamheternas kostnader	814,8	-816,7	-773,3	-769,7	-778,5
Årets resultat	21,1	3,2	15,2	0,3	-27,7
Nämndernas budgetavvikelse, mnkr.	-24,4	-36,9	0,7	1,7	-17,6
Kommunstyrelse	-11,7	-11,5	-2,8	-2	1,4
Barn- och utbildningsnämnd	3,1	-11,5	2,8	3,2	-2,2
Socialnämnd	-15,2	-13,9	0,7	0,5	-16,8
Nyckeltal					
Soliditet inkl. pensionsförpliktelser, %	8,4	1,4	-0,8	-6,5	-8,3
Soliditet exkl. pensionsförpliktelser, %	40,0	37,4	39,9	40,6	40,8
Kassalikviditet i %	135,5	126,8	113,3	148,0	106,3
Långfristiga skulder i mnkr.	73,2	68,9	63,4	45,0	25,0

Definition nyckeltal

Soliditet är ett finansiellt nyckeltal som visar hur stor andel av företagets totala tillgångar som finansierats med hjälp av eget kapital. Soliditeten anger företagets stabilitet eller förmåga att motstå förluster och överleva på längre sikt.

Kassalikviditet är ett ekonomiskt nyckeltal som visar företagets betalningsförmåga på kort sikt (likviditet) genom att ställa omsättningstillgångarna (minus varulagret och pågående arbeten) i förhållande till de kortfristiga skulderna. Tumregeln är att kassalikviditeten bör ligga på minst 100%.

Långfristiga skulder är skulder som förfaller först efter ett år. Exempel på långfristiga skulder är långfristiga lån och checkräkningskredit.

2.2 Den kommunala koncernen

Kommunens högsta beslutande organ är Kommunfullmäktige.

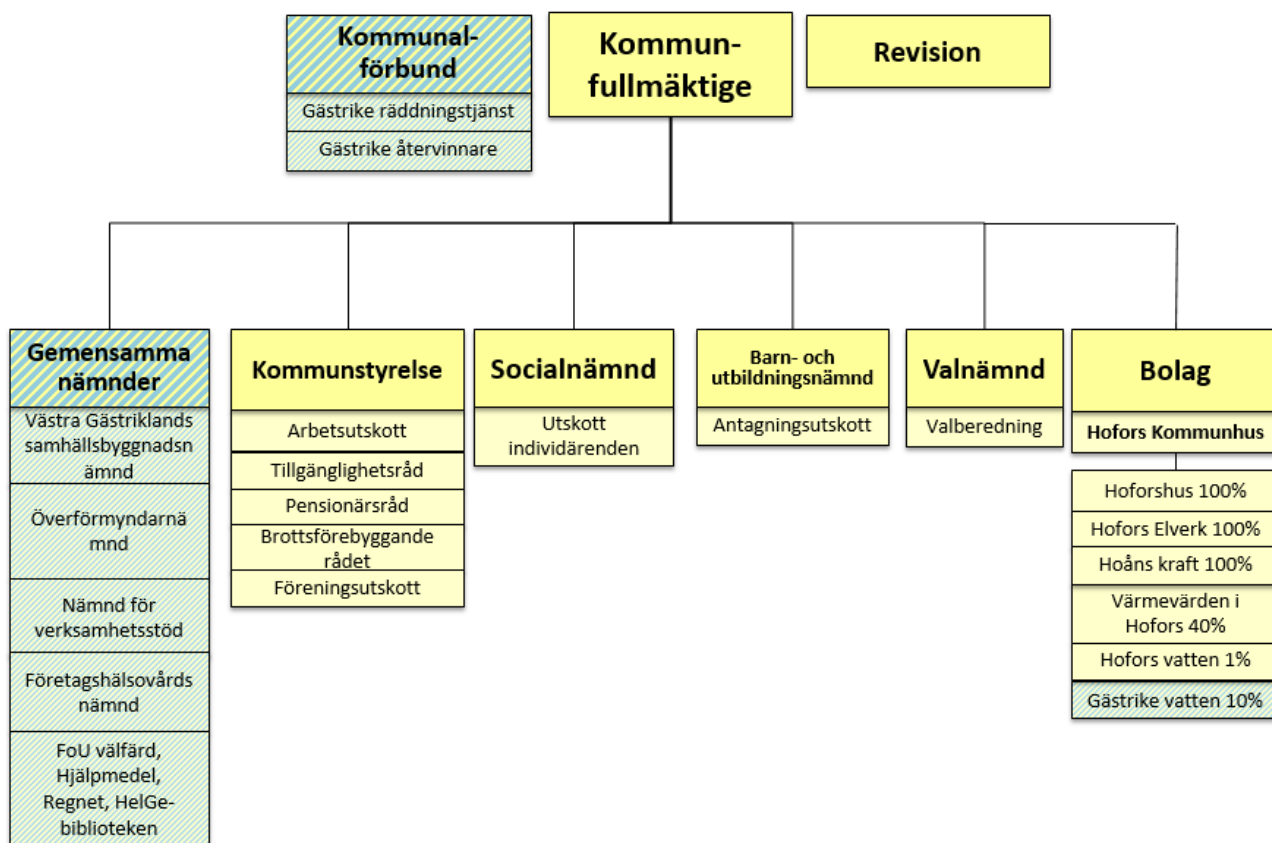
Fullmäktiges ledamöter väljs av medborgarna i kommunalvalet som sker samtidigt med riksdags- och landstingsvalen vart 4:e år. Platserna i kommunfullmäktige, mandaterna, fördelas proportionellt efter antalet röster som varje politiskt parti får i kommunalvalet.

Kommunfullmäktige utser ledamöter och ersättare i kommunens nämnder, styrelser och bolagsstyrelser samt revisorer och revisionsersättare.

Enligt kommunallagen ska det i en kommun finnas kommunfullmäktige, kommunstyrelse, revisorer, valnämnd, myndighetsnämnd samt överförmyndare. Därutöver får kommunen välja hur verksamheten ska organiseras.

Kommunstyrelsen bereder de ärenden som ska avgöras av kommunfullmäktige. Besluten ska därefter verkställas av kommunens nämnder och styrelser.

Den politiska organisationen i Hofors består av tre egna nämnder, kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden samt socialnämnden. Kommunen ingår i flertalet gemensamma nämnder där man samarbetar med närliggande kommuner samt region Gävleborg.

Externa utförare

Kommunen har inget gymnasium i egen regi och köper alla gymnasieplatser av extern utförare. Under 2022 genomfördes en upphandling av näringslivsenhet och det nya avtalet med Entré Hofors började gälla 1/1 2023.

Organisationen i Hofors kommun bygger på en tydlig rollfördelning mellan politiker och verksamheter. Nämnderna har budgetansvar inom sitt verksamhetsområde och får tjänstemannastöd av respektive verksamhet.

Under året genomfördes riksdags-, kommun och regionval. Nya ledamöter har valts inom kommunens nämnder och styrelser. Mandatperioden för kommunfullmäktige startade den 15 oktober för övriga nämnder och styrelse startade den nya mandatperioden första januari 2023.

Totalt är det 31 mandat som är fördelade på åtta partier både i den nuvarande och föregående mandatperioden. I tabellerna nedan visas fördelningen av mandat bland partierna.

Mandatfördelning i kommunfullmäktige mellan 2019-2022

Parti	Mandat
Arbetarpartiet - Socialdemokraterna	10
Hoforspartiet	5
Sverigedemokraterna	4
Moderaterna	3
Vänsterpartiet	3
Liberalerna	3
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Summa	31

Mandatfördelning i kommunfullmäktige mellan 2023-2026

Parti	Mandat
Arbetarpartiet - Socialdemokraterna	10
Sverigedemokraterna	5
Moderaterna	4
Hoforspartiet	4
Vänsterpartiet	3
Liberalerna	2
Centerpartiet	2
Kristdemokraterna	1
Summa	31

Nämnder, ordförande och ansvarig tjänsteman

Ansvariga tjänstemän och ordföranden under 2022

Nämnd	Ordförande	Ansvarig tjänsteman
Kommunfullmäktige	Diana Blomgren	Petra Lindstedt
Kommunstyrelsen	Kenneth Axling	Petra Lindstedt
Barn- och utbildningsnämnden	Daniel Johansson	Ylva Appelgren
Socialnämnden	Tomas Fröjd	Susanne Holmgren

Bolag	Styrelseordförande	Verkställande direktör
Hoforshus	Kjell Höglén	Christian Rickardsson
Hofors elverk	Tomas Fröjd	Christian Rickardsson
Värmevärden Hofors	Anders Ericsson	Erik Gynt
Hofors vatten	Torbjörn Jansson	Lena Blad
Hoåns kraft	Daniel Johansson	Håkan Wängelin

Ansvariga tjänstemän och ordföranden för den nya mandatperioden

Nämnd	Ordförande	Ansvarig tjänsteman
Kommunfullmäktige	Mari Rasjö	Petra Lindstedt
Kommunstyrelsen	Tomas Isaksson	Petra Lindstedt
Barn- och utbildningsnämnden	Helena Blom	Ylva Appelgren
Socialnämnden	Tomas Fröjd	Cissi Hedwall, Heidi Bolstad, Pernilla Neuman

Styrelseordföranden för den nya mandatperioden väljs på bolagens årsstämma under våren, tillsvidare är det de tidigare valda styrelseordförandena som har uppdraget.

Bolag	Styrelseordförande	Verkställande direktör
Hoforshus		Christian Rickardsson
Hofors elverk		Christian Rickardsson
Värmevärden Hofors		Håkan Andersson
Hofors vatten		Lena Blad

2.3 Viktiga förhållanden för resultat och ekonomisk ställning

Omvärldsanalys

Bra ekonomi 2022 ger utrymme för resultatreservering

År 2022 verkar, trots en hög inflation, flyktingar från Ukraina och geopolitisk osäkerhet sluta som ett bra ekonomiskt år för många kommuner och för sektorn som helhet. Sveriges kommuner och regioners (SKR) beräkningar pekar på ett resultat efter finansiella poster på 32 miljarder kronor, vilket motsvarar 4,5 procent av skatter och generella statsbidrag. En viktig förklaring är starkare utveckling av skatteunderlaget jämfört med budget. Skatteunderlaget för 2021 och 2022 innebär cirka 14 miljarder kronor i högre intäkter än i budget.

Trots det starka resultatet är kostnadsutvecklingen relativt hög, framförallt i löpande priser. Under 2022 har en hög prisutveckling på el och drivmedel inneburit högre kostnader för flera kommunala verksamheter. Främst har elkostnaderna ökat i de kommuner som har rörligt elavtal, eller har behövt binda om sina avtal under 2022 eller början av 2023. Under årets tre första kvartal har prisökningarna på livsmedel varit mycket höga, i genomsnitt nära 17 procent, vilket sätter press på vissa verksamheter.

Från återhämtning till lågkonjunktur

Svensk och global konjunktur har varit inne i en period av återhämtning efter pandemin men nu försvagas konjunkturer i snabb takt. Den europeiska ekonomin drabbas hårt av kriget i Ukraina. Effekterna av den höga inflationen, med efterföljande räntehöjningar från världens centralbanker kyler av ekonomin. Sverige går in i en lågkonjunktur 2023, med negativ tillväxt, minskad efterfrågan av arbetskraft och stigande arbetslöshet som följd.

Resultatet i kommunerna 2023 beräknas till 8 miljarder kronor inklusive 3,5 miljarder i kompensation för höga elpriser. Det är lägre än på många år och motsvarar bara 1,1 procent av skatter och statsbidrag. Det innebär att ett stort antal kommuner kommer att redovisa underskott. Pensionskostnaderna fortsätter att öka ytterligare 2024. Det krävs åtgärder motsvarande 19 miljarder för att klara ett resultat på 2 procent av skatter och generella statsbidrag, som har använts som en tumregel för god ekonomisk hushållning för sektorn sammantaget.

Hofors kommun

Främst till följd av väsentligt högre skatteintäkter än de budgeterade redovisar Hofors kommun, i likhet med kommunsektorn totalt sett, ett stort positivt resultat för 2022. Nämnderna fortsätter redovisa underskott men jämfört med 2021 har detta rejält förbättrats. De kommunala bolagen visar på en stabil verksamhet med god ekonomi.

Den osäkra omvärlden kommer medföra att Hofors kommun måste ha en beredskap för ökade kapital- och verksamhetskostnader. Till detta blir det särskilt viktigt att följa arbetsmarknaden och dess påverkan på kommunens samlade intäkter och kostnader.

Befolkningsutveckling

Befolkningen i Hofors kommun i början av 2022 var 9 578 personer som var en ökning med 15 personer jämfört med 2021. Under 2022 har kommunen fått en kraftig minskning med 106 personer och den sista december 2022 uppgick Hofors kommuns invånarantal till 9 472 personer.

Födelseöverskott: - 58 personer

Fler dog än föddes. Det föddes 76 barn medan 134 personer avled under år 2022. Det innebär att Hofors kommun har ett negativt födelsenetto på 58 invånare vilket kommunen nästan alltid brukar ha.

Flyttningsnetto: -49 personer

Under 2022 flyttade 458 personer till Hofors medan 507 flyttade ut. Kommunen har med andra ord ett negativt flyttnetto på 49 personer.

Hofors kommun tillhör de 162 kommuner i riket vars befolkning minskade under 2022. Bland de tio kommunerna i Gävleborgs län minskade befolkningen i nio.

Enligt SCB statistiken de flesta som flyttade in kom från andra län och en liten andel flyttade in från andra kommuner i Gävleborg.

Av de som lämnade kommunen flyttade hälften till övriga kommuner i Gävleborg, och hälften till andra län i Sverige.

SCB bedömer att befolkningsutvecklingen i planperioden 2023-2025 i Hofors kommun kommer att bli:

Prognos	2023	2024	2025
Antal invånare	9480	9 532	9 581

Näringsliv

Hofors kommun har som mål att arbeta med att skapa förutsättningar för att stärka och bredda de företag som finns i kommunen så att de kan expandera. Kommunen skall även verka för att bidra till nyetableringar på orten. Fokusområden i kommunens Framtidsstrategi 2026 är Stålet i framtiden, miljö/energi, e-handel, gröna näringar och besöksnäring.

Entré Hofors som är en ekonomisk förening, ansvarar för näringslivsfrågor på uppdrag av Hofors kommun. Tillsammans med Hofors kommunkoncern är målet att arbeta för att skapa förutsättningar till att nya företag skall kunna etablera sig i Hofors kommun samt att stärka de företag som finns etablerade. Detta uppdrag ligger på samtliga verksamheter i Hofors kommun, i enlighet med Framtidsstrategin 2026.

Entré Hofors som är en ekonomisk förening arbetar, bland mycket annat, för att skapa nya jobb kring gröna näringar och bidra med att höja självförsörjningsgraden i kommunen. I Hagaparken hyr Högskolan delar av växthuset för att bedriva forskning för att få fram mer gynnsamma odlingsmetoder med teknik för styrning av klimat i växthus. Tyvärr avstannade arbetet på grund av pandemin och branden i växthuset, men är nu igång igen.

I kommunen pågår stora satsningar. Ovako bygger Sveriges största anläggning för produktion av vätgas och med den nya anläggningen blir de först i världen med att efter värma stål med vätgas inför valsning. Satsningen består av flera delar och en tankstation, multimack, för vätgasdrivna stora fordon planeras i anslutning till anläggningen. I Böle industriområde förbereds för nya företagsetableringar eller utökningar av befintliga företag. Arbetet med Framtid Haga, Kunskapsstaden, Trädgårdsstaden, Haga Science Center och Naturliga stoppet går framåt.

Mellan 2014-2018 hade Hofors länets bästa företagsklimat. Därefter följde tre år där man tappade flertalet placeringar i Svenskt Näringslivs ranking. När resultatet för 2022 presenterades i slutet av september går kurvan uppåt igen och Hofors ökade 33 placeringar jämfört med i fjol och placerar sig på nummer 165 av landets 290 kommuner. Detta innebär att Hofors är länstrea efter Ovanåker och Ockelbo. Näringslivsklimatet är en viktig värdemätare för att nya företag skall etablera sig i kommunen. Hofors kommun måste fortsätta lyssna in vad företagen vill, möta upp och finnas där. Arbeta med service och bemötande och synas ute på företagen måste lyftas, vilket också påpekas av företagen i Svenskt Näringslivs ranking. Att ytterligare förbättra bredband & mobilnät, upphandling, byggklar industrimark, bättre dialog mellan kommunen och företagen och snabbare handläggning av ärenden är andra frågor som bör prioriteras.

Under 2022 startades 45 företag i Hofors kommun, vilket är ett lågt resultat jämfört med 2021 då siffran var 77. Med tanke på konjunkturläget får det ändå anses som en rimlig utveckling. Värt att nämna är att Hofors kommun hade länets näst bästa tillväxt under 2022 enligt SYNAs undersökning vilket känns glädjande efter år av pandemi och skenande kostnader för bland annat el och drivmedel.

Byggnad och bostadsmarknad

Hofors kommun har ett behov av att ta fram en övergripande bostadsmarknadsplan för att bemöta framtidens boende för privatpersoner samt fastigheter för näringsidkare. En viktig pusselbit för att nå detta är att den påbörjade översiktsplanen slutförs samt att förstudien vid Edskensstrand kan behandlas vidare. För att större investeringsprojekt ska bli verklighet krävs externa att externa investerare är beredda att arbeta tillsammans med kommunen.

Hofors kommun har en stor utmaning med att möta önskemål och behov då vi saknar rådighet över mark.

Under året har Hoforshus påbörjat arbetet med ett trygghetsboende i Torsåker och i centrala Hofors har tillsammans med Statens Bostadsomvandling AB påbörjat att bygga ett seniorboende vilket kommer möta befolkningens behov av nya boendemiljöer.

Hållbarhet

I augusti 2021 fattade Kommunfullmäktige beslut om att ge Kommunstyrelsen i uppdrag att ta fram förslag till en hållbarhetsstrategi som ska ersätta tidigare miljöprogram. Beslutet ska ses som att kommunen nu höjer ambitionen att utveckla inte bara miljöarbetet utan hållbarhetsarbetet i stort. Hållbarhetsstrategin ska utgå från Agenda 2030 och omfatta dimensionerna miljö, ekonomi och socialt. Arbetet med att ta fram en hållbarhetsstrategi har återstartas under hösten 2022 och fortsätter under 2023. Arbetet kommer ske i samverkan med Hofors viktiga partners så som Hoforshus, VGS, Gästrike vatten med flera. Delar av detta arbete kommer även att bli bärande i översiktsplanen.

Som en del i hållbarhetsarbetet inom kommunkontoret har flera energieffektiviseringsåtgärder genomförts. exempelvis ny belysning. För att minska användningen av kemikalier har ett nytt arbetssätt implementerats på flera enheter där städning sker med så kallat rent vatten.

Hofors kommun har genom Vinnova och Livsmedelsverket deltagit i projektet "Ett nytt recept för skolmåltider". Ett led i att minska matsvinnet.

Verksamheterna präglas överlag av ett miljötänkande, det finns källsortering i alla verksamheter.

Verksamheter där distansarbete är möjligt fortsätter att arbeta digitalt vilket resulterar i färre resor.

Pensionsförpliktelser

Pensionsskulden för kommunen har beräknats enligt avtalet KAP-KL där SKR:s rekommendationer angående RIPS 21 ränta ligger till grund för beräkningen.

Den förpliktelse som kommunen har att i framtiden betala ut pension redovisas på två olika sätt, enligt den så kallade "blandmodellen". De pensionsförpliktelser som har uppstått från och med 1998 och framåt, redovisas löpande under intjänandeperioden som en kostnad i resultaträkningen och som en avsättning i balansräkningen.

Avsättningen vid årsbokslut 2022 uppgick till 62,5 mnkr, inklusive särskild löneskatt vilket är en ökning med 1,7 mnkr mot föregående årsbokslut. I detta post ingår pensionsförpliktelse för förtroendevalda om totalt 5,3 mnkr. I takt med att denna del sedan utbetalas kommer ingen kostnad att belasta kommunen, eftersom kostnaden redan har redovisats vid tidpunkten för intjänandet.

De pensionsförpliktelser som har uppstått före 1998 har inte löpande redovisats som en kostnad i kommunen. Denna del uppgick till 130,8 mnkr, vilket är en minskning med 8,2 mnkr. Eftersom intjänandet av dessa pensionsrätter inte har kostnads förts tidigare, innebär detta att 130,8 mnkr kommer att belasta kommunen i form av kostnader, i takt med att de betalas ut.

Kommunens totala pensionsskuld uppgår därmed till 212,5 mnkr.

I december 2021 kom SKR och de fackliga organisationerna överens om en modernisering av det kommunala pensionssystemet. Det nya pensionsavtalet AKAP-KR kommer att gälla för i princip alla anställda och innebär högre pensionsavgifter från och med 2023. Den kommer att innebära en ökning av de avgiftsbestämda pensionerna med 1,5 procent av utbetalda löner, men samtidigt kommer de förmånsbestämda pensionerna att successivt avvecklas, vilket innebär att pensionskostnaderna blir betydligt mera förutsägbara för kommunen. I takt med att de förmånsbestämda pensionerna försvinner kommer avsättningen för pensioner att minska eftersom de avgiftsbestämda pensionerna betalas redan när de tjänats in.

Kommunen har inte några placeringar avseende pensionsmedel.

Nedan visas kommunens totala pensionsförpliktelse per 31 december 2022. Beloppen inkluderar särskild löneskatt.

Pensionsförpliktelser, mnkr	2022	2021	2020
Pensionsförpliktelse i balansräkningen (avsättning)	62,5	60,8	50,3
Pensionsförpliktelse som ansvarsförbindelse	130,8	139,0	144,2
Pensionsförpliktelse som tryggats i pensionsförsäkring	19,2	19,9	18,3
Summa pensionsförpliktelser (inkl. löneskatt)	212,5	219,7	212,8

2.4 Händelser av väsentlig betydelse

År 2022 har präglats av återgång efter pandemin med flera öppnade verksamheter. Tyvärr kastades vi in i nya utmaningar i form av kriget i Ukraina. Organisationen har mött utmaningarna på ett tillfredsställande sätt och har fortsatt bra beredskap. Detta har också lett till att arbetet med vår kris och krigsorganisation har aktualiseras. Exempelvis startade vi den 2:a juni en tjänsteperson i beredskap, så kallad TiB-organisation. Genom TiB-organisationen har vi stärkt vår förmåga att vara tillgängliga dygnet runt för att ta emot information och göra en kvalificerad bedömning vilka vidare åtgärder som behöver vidtas omedelbart.

Under juni togs en rambudget 2023, en budget som fastställs av den nyttillträdde kommunfullmäktige under hösten. Året har i stor utsträckning präglats av stor osäkerhet i de ekonomiska planeringsförutsättningarna kring bland annat pensionsåtaganden, skatteprognoser samt skenande kostnadsutvecklingen i omvärlden. Sammantaget har detta lett fram till ett nytt sätt att se på den löpande uppföljningen inom kommunstyrelsens verksamheter.

Hofors kommun har fortsatt tuffa ekonomiska utmaningar och flera verksamheter dragits med underskott. För att möta dessa underskott har ett arbete med verksamhetsutveckling och robotisering påbörjats med en minskad organisation som följd. Hofors kommun tillhör en av de 25 kommuner och 15 regioner som i bokslut 2021 hade negativ soliditet, till följd av detta hade kommunen möjlighet att ansöka om statsbidrag för ett antal riktade insatser. Under perioden fick kommunen besked om att det beviljats statsbidrag till ett belopp av 7,2 mnkr som fördelas över perioden tom höst 2024.

Samarbete med trafikverket har äntligen givit frukt så ombyggnad av E16 genom Hofors har dragit igång och tidplanen är arbetet kommer att färdigställas under 2023. Hofors kommun är dels inblandade som markägare men är även medfinansierare av projektet. Vidare har arbetet med Hagastaden och det naturliga stoppet fortsatt. En lokalgata har byggts och ett tiotal ställplatser för husbilar har påbörjats som kommer att färdigställas under våren. Detta är tänkt att bidra till Hofors attraktivitet.

För att stärka arbetet mot korruption och oegentligheter har en visselblåsarfunktion startats. Syftet är att det ska finnas en extern kanal dit det går att anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter som rör personer i ledande ställning.

För att utveckla kommunkontoret och öka samverkan inom kommunen har en ny organisation sätts. Detta kommer bland annat att innebära att 2023 flyttas teknisk försörjning tillbaka till kommunstyrelsen från att tidigare legat på Hofors hus. På detta sätt renodlas uppdragen och kommunstyrelsen stärker sin strategiska kompetens.

Under året har organisationen för näringslivsarbetet utretts. Resultatet blev bland annat att näringslivsuppdraget har renodlats och upphandlats.

Hösten har präglats av stora problem med växthuset. Efter att man gjort en slutbesiktning av växthuset i somras så har det under hösten varit problem med framför allt värme, fläktsystem och en dataskärm till klimatanläggningen som inte fungerat fullt ut. Diskussion pågår med försäkringsbolag för fel som kan vara relaterade till branden.

Entré Ungdom har flyttat lokalmässigt, från externa lokaler i Folket Hus, till Petreskolan. Organisatoriskt har verksamheten lyfts ur Kultur & Fritid och ligger nu under grundskolan.

Kommunala bolagen

Hoforshus förhandlingar om investering i trygghetsboendet i Torsåker blev under året klara. Under våren 2023 planeras det att bli byggstart. Vintern 2022 har medfört höga kostnader för vinterväghållning. Framförallt är det kostnaderna för sandning som ökat och kostnaderna är högre än under överskådlig tid.

Hofors elverk planerar att investera i elnätet tillsammans med Vattenfall där regionnätet ska byggas om. Syftet med ombyggnationen är att höja kapaciteten och leveranskapaciteten för att möta kundernas behov.

2.5 Styrning och uppföljning av den kommunala verksamheten

Roller och ansvarsfördelning inom kommunkoncernen

I Hofors kommun är den kommunala koncernen den övergripande styrenheten. Med den kommunala koncernen avses kommunfullmäktige, kommunstyrelsen, koncernbolaget (Hofors kommunhus AB), samt kommunens nämnder och andra bolag. I förvaltningsberättelsens organisationsöversikt framgår hur den kommunala koncernen är strukturerad. Styrning och uppföljning är, så långt det är möjligt med hänsyn till verksamhetens art och lagstiftning, utformad med syfte att styra på ett likartat sätt oberoende av vilken verksamhet eller juridisk organisationsform som berörs.

Ansvarsstruktur

Inom Hofors kommunkoncern finns flera nivåer av politiskt styrande instanser: kommunfullmäktige, kommunstyrelse och nämnder samt styrelser för de kommunala bolagen. Därtill finns det en tjänstemannaorganisation.

I bilden nedan illustreras struktur och roller för styrning och uppföljning inom den kommunala koncernen.

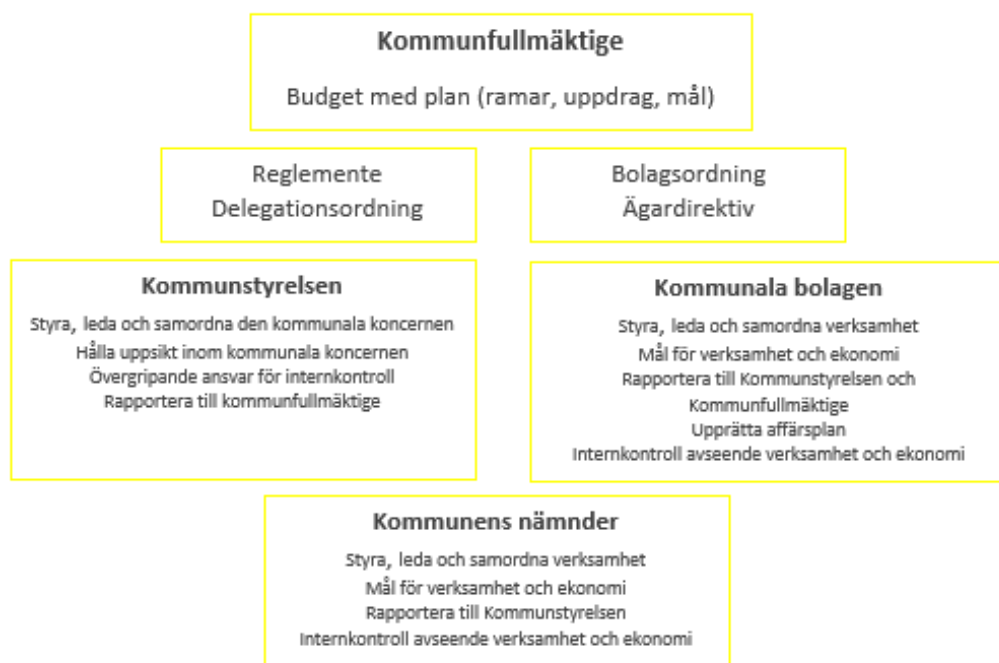

Bild: Styrning inom kommunkoncernen

Kommunfullmäktige, med de demokratiskt folkvalda politikerna, är det högsta beslutande och styrande organet. Kommunstyrelsen fastställer övergripande visioner, planer, mål och uppdrag för den kommunala koncernen. Detta görs i budget och översiktsplan. Fullmäktige fastställer även reglementen, bolagsordningar, ägardirektiv med mera, och tillsätter ledamöter i kommunstyrelse, nämnder och bolagsstyrelser. Fullmäktige godkänner delårsrapporter och årsredovisning samt beslutar om ansvarsfrihet för styrelser och nämnder inom kommunens nämndsorganisation. *Kommunstyrelsen* har det övergripande ansvaret för verkställighet, uppföljning och utvärdering vilket inbegriper samordning av mål, riktlinjer direktiv och ekonomi för styrning och kontroll av hela den kommunala koncernen. Kommunstyrelsen svarar således för planering och uppföljning av ekonomi och verksamhet för kommunens nämnder, de kommunala bolagen samt kommunalförbunden. Betydande delar av detta ansvar är kopplat till uppsiktsplikt och intern kontroll.

Kommunstyrelsen rapporterar till kommunfullmäktige. Styrelsen för Hofors kommunhus AB svarar för finansiell, skattemässig samt viss operativ samordning, mellan bolagen sinsemellan och mellan bolagen och kommunen. Nämnder och bolagsstyrelser ansvarar för att respektive verksamheter utvecklas, följer lagar och riktlinjer samt bidrar till att kommunfullmäktiges uppdrag verkställs och uppnås. Den kommunala koncernens tjänstemän ansvarar för att till se att de politiska nivåerna har tillgång till sakkunnig kompetens vid beredning av ärenden samt för att bedriva den operativa verksamheten.

Struktur för styrning av den kommunala koncernen

I Hofors kommun utgår styrning och uppföljning utifrån mål med verksamheten i den kommunala koncernen. Ekonomiska ramar och mål sätts för verksamheter, sedan är det nämnden/styrelsen som har ansvar för att verksamhet uppnår dessa mål. Kommunfullmäktige beslutar om mål för god ekonomisk hushållning, samt om övergripande styrdokument. Styrdokument används för att förtydliga den politiska viljan och säkra en effektiv och säker verkställighet. Det kan handla om utveckling, förhållningssätt och rättssäker hantering.

Processer för fastställande av mål, budgetering och uppföljning

En kommun är i grund och botten en komplex organisation att styra. Den påverkas av faktorer som statliga, regionala och kommunala mål, av omvärldsfaktorer som ständigt förändras, skiftande krav och behov hos kommunens medlemmar och faktorer som vi inte kan förutse i förväg. För att klara denna utmaning krävs en långsiktighet och en stor grad av flexibilitet i styrningen, med en tydlig riktning och ett stort friutrymme.

Grunden för Hofors kommuns prioriteringar ligger i, den av fullmäktige fastställda, framtidsstrategin. Denna gäller till år 2026, men behöver revideras för att bättre passa in i den förändrade verkligheten.

Utifrån denna har kommunfullmäktige fastställt två fokusområden; en växande kommun och en hållbar utveckling. Dessa två fokusområden har sedan brutits ned i olika kommunövergripande delmål. Dessa delmål ska sedan realiseras i de olika nämnderna och styrelserna som i budgetprocessen sätter mål för sin egen verksamhet. Dessa utvärderas minst tertiärvis utifrån olika former av mått. Exempelvis statistik, nyckeltal eller andra former av utvärderingar.

Denna utvärdering sammanställs sedan i delårsbokslut och till slut i bokslutet.

Internkontroll

Intern kontroll är ett av flera sätt för Hofors kommun att säkra och utveckla verksamhetens kvalitet. En tillfredsställande internkontroll innebär att med rimlig grad av säkerhet säkerställa att följande övergripande mål uppnås:

- Verksamheten bedrivs ändamålsenligt och kostnadseffektivt
- Tillförlitlig ekonomisk rapportering och information om verksamheten
- Efterlevnad av lagar, föreskrifter, riktlinjer och instruktioner är tillfredsställande.

Kommunstyrelsen, barn- och utbildningsnämnden och socialnämnden har upprättat en varsin internkontrollplan där man valt ut olika processer som anses viktiga att följa upp och kontrollera. Uppföljningen av respektive internkontrollplan har skett vid årets slut och finns i respektive nämnds verksamhetsberättelse.

Nyckeltal och jämförelser

Hofors kommun arbetar aktivt med undersökningar, nyckeltal och jämförelser för att bl.a. ge en bild av hur ändamålsenliga och resurseffektiva verksamheterna är. De undersökningar och jämförelser som kommunen löpande deltar i är Kommunens Kvalitet i Korthet (KKIK), SCBs medborgarundersökning samt en servicemätning som är utarbetad av SKR och JSM Telefront.

Kommunen deltar i arbetet med KKiK varje år genom att samla in data från verksamheter för vidare rapportering till Kolada där mätresultaten sammanställs. Ambitionen med deltagandet är att i ett övergripande perspektiv beskriva kommunens kvalitet och effektivitet inom områden som är av stort intresse för både invånare såväl som den politiska ledningen. KKiK ger inte svar på allt men ger en bra lägesbild av kommunen, som kan utgöra grund för den egna styrningen och utvecklingen av kommunen. Resultatet presenteras i bilaga Nyckeltal och jämförelser.

SCB:s medborgarundersökning är en attitydundersökning som görs på uppdrag av kommunen för att mäta hur invånarna ser på sin kommun. Undersökningen ger bland annat svar på frågor om hur olika grupper i kommunen tycker att verksamheter, samhällsservice, klimat- och miljöarbete och underhåll av den offentliga miljön i kommunen fungerar. Från och med 2020 görs undersökningen vartannat år, resultaten redovisas i bilagorna Medborgarundersökning 2022, samt Medborgarundersökning 2020.

Servicemätningen är en mätning som har utarbetats i samarbete mellan SKR och JSM Telefront och som har skett genom uppringning och skickande av e-post till kommunen.

De frågeområden som valdes är relativt vanligt förekommande från kommuninvånare, både via telefon och via e-post. Frågorna var sex olika inom områdena bygglov, förskola, grundskola, individ o familjeomsorg, miljö o hälsa, gator o vägar, äldreomsorg, handikappomsorg, kultur o fritid samt kommunledningskontoret. Som hjälp vid bedömning av faktorerna har kriterierna god, medelgod och dålig använts. Vid Bemötande även Mycket god. Denna undersökning görs vartannat år med start 2017, resultaten redovisas och förklaras i bilaga Nyckeltal och jämförelser.

2.6 God ekonomisk hushållning och ekonomisk ställning

Resultat och ekonomisk ställning

Enligt kommunallagen ska varje kommun ha god ekonomisk hushållning i sin verksamhet och även i sådan verksamhet som bedrivs genom andra juridiska personer, det vill säga god ekonomisk hushållning ska prägla hela den kommunala koncernen.

Det är kommunfullmäktiges uppgift att besluta om riktlinjer för god ekonomisk hushållning. Nedan följer en avstämning och utvärdering av god ekonomisk hushållning i Hofors kommunkoncern och Hofors kommun. Därefter följer en analys av den kommunala koncernens ekonomiska ställning.

Kommunfullmäktige fastställer årligen, i samband med budgetbeslutet för kommande år, kommunens mål för en god ekonomisk hushållning. Inom kommunkoncernen finns gemensamma prioriterade målområden för både för finansiella och verksamhetsmässiga mål för god ekonomisk hushållning. För bolagen anges målsättningarna i ägardirektivet. Både för de helägda bolagen och för kommunen anges finansiella mål kopplat till resultat och soliditet. Bolagen kan utfärda ytterligare egna riktlinjer och mål för finansiell planering. Respektive styrelse har ett självständigt ansvar för bolagets finansiella verksamheter och risker.

Resultat och prognos

Kommunkoncernen

Kommunkoncernens resultat för 2022 uppgår till 40,7 mnkr, att jämföra med 26,0 mnkr för 2021. Utöver kommunens goda resultat som är starkt påverkad av ökade skatteintäkter och statsbidrag, kommer en stor del av 2022 års överskott från Värmevärden AB 8,2 mnkr som är 40 procent av det totala resultatet 2022, lika som kommunens andel i aktiekapital i bolaget. Hofors Elverk redovisar ett positivt resultat på 5,5 mnkr och likaså Hoforshus på 3,2 mnkr.

Hofors kommun

Ett av Hofors kommuns mål är att sträva efter ett positivt ekonomiskt resultat, för 2022 var målet 14,4 mnkr.

Årets resultat för kommunen uppgår till 21,1 mnkr vilket är 6,3 mnkr högre än budget. Det är främst skatteintäkter som står för merparten av denna avvikelse.

Verksamhetens intäkter uppgår till 146,9 mnkr, vilket är en minskning med 21,8 mnkr, eller 14,9 procent, jämfört med föregående år. I årets intäkter ingår ersättning för höga sjuklönekostnader. Dock detta är den största minskning i årets verksamhetsintäkter, ca 26,4 mnkr lägre än föregående år.

Årets skatteintäkter, generella statsbidrag och utjämning uppgår till 675,9 mnkr, vilket är en ökning med 16,4 mnkr jämfört med 2021 och 17,4 mnkr högre jämfört med budget. Både skatteintäkterna och utjämning har ökat jämfört med budget 2022, medan de generella statsbidragen har minskat.

Skatteutjämningssystemet syftar till att skapa likvärdiga förutsättningar för kommuner att genomföra det åtagande som en kommun har, oavsett inkomstförhållande och strukturella kostnadsskillnader. Under år 2022 fick Hofors kommun 143,6 mnkr i utjämningssystemet, vilket utslaget per invånare var 15 000 kronor.

Utgjämningssystemet för LSS-kostnader medförde en intäkt på 8,1 mnkr, att jämföra med 8,6 mnkr föregående år.

Verksamhetens kostnader uppgår till 814,8 mnkr, vilket är en minskning med 19,2 mnkr eller cirka 2,4 procent jämfört med motsvarande period föregående år. Den största minskning gäller personalkostnader som under 2022 har minskat med 21,2 mnkr, efter stora besparingsåtgärder för ekonomi i balans. Kostnader för bland annat el, bränsle, livsmedel har ökat till följd av ökade priser på marknaden.

Kommunens personalkostnader, inklusive pensionskostnader, uppgår till 522 mnkr, vilket är en minskning med 28,7 mnkr, eller 5,5 procent, jämfört med 2021. Viss del avser minskade kostnader efter pandemi, avslutade extratjänster, ej tillsatta tjänster och viss del pensionskostnader för förtroendevalda. Personalkostnadernas andel av verksamheternas kostnader utgör 61,6 procent, vilket är viss minskning mot föregående år då andelen uppgick till 62,6 procent.

I kommunens personalkostnader ingår pensionskostnader, inklusive löneskatt, med 31,7 mnkr jämfört med 39,2 mnkr föregående år. Stor del av förändringen av pensionskostnaden förklaras av förtroendevalda pensionskostnader då 2021 har fått kommunen boka engångskostnad på ca 5 mnkr i resultaträkningen.

Av- och nedskrivningar på anläggningstillgångar uppgår till 19,4 mnkr vilket är 2 mnkr högre jämfört med föregående år. Under 2021 och 2022 har kommunen efter nya rekommendationer bokfört alla leasingavtal i balansräkningen och detta har medfört ökade avskrivningskostnader.

Utveckling av intäkter och kostnader

På lång sikt kan inte de löpande kostnaderna överstiga de löpande intäkterna utan att kommunens ekonomi urholkas. Kommunen kan dessutom komma att bryta mot kommunallagens krav om balans. Ett sätt att mäta detta är att sätta samtliga löpande kostnader, inklusive nettot av finansiella poster, i relation till intäkterna från skatter, statsbidrag och utjämning. Uppgår denna relation till mindre än 100 procent har kommunen en balans mellan intäkter och kostnader. Verksamheternas nettokostnader, inklusive avskrivningar och pensioner, uppgår 2022 till 97,8 procent av skatteintäkter och bidrag. Nettokostnaderna har minskat med 1,3 procent jämfört med föregående år.

Budgetföljsamhet

En viktig förutsättning för att uppnå en god ekonomisk hushållning är att kommunens nämnder och styrelse klarar av att bedriva verksamheten inom tilldelade budgetanslag. Det vill säga att det finns en god budgetföljsamhet i kommunen. Kommunkoncernen har idag ingen gemensam budgetstyrning utan varje bolag i koncernen upprättar sin egen finansiella kontroll. De kommunala bolagen uppvisar dock en relativt god budgetföljsamhet och en aktiv ekonomistyrning.

Inom kommunen visar nämnderna, exklusive finansverksamheten, tillsammans negativa avvikelser jämfört med budget på 23,3 mnkr.

Nedan kommenteras kort nämndernas budgetavvikelser mellan utfall och budget.

Socialnämnden redovisar ett underskott om 15,2 mnkr vilket motsvarar en avvikelse på 5,5 procent i förhållande till nämndens beslutade ram. Avvikelsen förklaras av: flera nya beslut inom LSS som inte varit budgeterade, utbetalningar ekonomiskt bistånd, köpta placeringar inom missbruk, HVB barn och familj samt för högt budgeterade intäkter från Migrationsverket.

Kommunstyrelsen redovisar ett underskott om totalt 11,7 mnkr vilket motsvarar 11,7 procent i förhållande till nämndens beslutat ram. Största avvikelser gäller bland annat:

- Städ- och måltidsservice verksamhet, ett underskott om 4,7 mnkr som förklaras av personalkostnader, höga livsmedelspriser samt ombyggnation Spelmannens kök på grund av vattenskada.
- Kultur och fritid, underskott 3,2 mnkr: förklaras av personalkostnader, höga elpriser.

Barn- och utbildningsnämnden vänder trenden i år och redovisar ett överskott på 3,1 mnkr. En stor del gäller överskott från verksamhetslokaler men även: färre barn inom förskolan, högre statsbidrag för vuxenutbildning och lägre kostnader för interkommunala eleversättningar.

Prognossäkerhet

Ytterligare ett sätt att analysera risker och kontroll i kommunen är att mäta prognossäkerheten. En god prognossäkerhet innebär att kommunen har goda förutsättningar att anpassa sig till förändrade förutsättningar under året.

Prognosen i augusti pekade på ett resultat på cirka -0,7 mnkr (ca 14 mnkr lägre än budget). Utfallet i december blev plus 21,1 mnkr vilket är 6,7 mnkr bättre jämfört med budget. Anledningen till den stora skillnaden mellan augusti prognos och årets resultat förklaras av slutavräkning i skatteintäkter för 2021 och 2022 som SKR (Sveriges kommuner och regioner) skickade efter slutlig rapport.

Åren 2021 och 2022 har varit ovanligt svåra år att prognostisera till följd av de många osäkerhetsfaktorer som uppstått: pandemi, krig och inflation. Skatteprognoserna har varierat kraftigt under året, vilket är en av anledningarna till avvikelsen inom kommunövergripande finansiering. För nämnderna har de många riktade statsbidragen, som dessutom i vissa fall lanserats med kort varsel och med otydliga krav på motprestationer, inneburit utmaningar både avseende budgetering och bedömning av möjlig förbrukning under året.

Årets resultat i mnkr.	Budget 2022	2022	2021
Kommun	14,4	21,1	3,2
Koncern	-	40,7	26,0

Bolag	2022	2021
Hofors kommunhus AB	1,0	4,0
Hoforshus AB	3,2	4,6
Hofors Elverk AB	5,5	3,2
Hoåns Kraft AB	1,7	1,1

Soliditet

En viktig parameter för att avläsa kommunens långsiktiga kapacitet är att se på utvecklingen av det finansiella handlingsutrymmet. Detta mäts genom soliditet. Soliditeten anger hur stor del av kommunens tillgångar som finansierats med eget kapital, det vill säga inte genom lån. Ju högre soliditet kommunen har, desto lägre är skuldsättningen. Hur soliditeten utvecklas påverkas av det årliga resultatet och förändringen av tillgångarna. En stark soliditet innebär en ökad handlingsfrihet och en förmåga att hantera variationer i resultatutvecklingen. Hofors kommun beräknar soliditeten med samtliga tillgångar och skulder, inklusive de pensionsåtaganden som inte redovisas i balansräkningen utan som en ansvarsförbindelse.

Det egna kapitalet i **kommunkoncernen** uppgår till 387,6 mnkr och soliditeten till 34,5 procent. Då kommunkoncernen planerar för stora investeringar under de kommande åren finns en risk att soliditeten inte kommer att förbättras, vilket kan komma att försvaga den kommunala koncernens handlingsfrihet framöver.

Kommunens mål 2022 var att soliditeten ska uppgå till minst 39,6 %. Målet för soliditet inklusive pensionsåtaganden ska uppgå till 7,0 %. Det finns ingen generell nivå för hur hög soliditeten bör vara men ju högre soliditet desto större handlingsfrihet att kunna hantera fluktuationer i resultatutvecklingen. Utfallet per sista december 2022 är en soliditet på 40,0 % och soliditet inklusive ansvarsförbindelse uppgår till 8,4 %.

Att soliditeten ökat förklaras av ökade anläggningstillgångar och ökade likvida medel, kombinerat med högre resultat. De framtida investeringarna är omfattande vilket kan innebära att soliditeten kan komma att försämrats under kommande år.

Soliditet i %	Budget 2022	2022	2021
Kommun	39,6	40,0	37,4
Kommunens soliditet inkl. pensionsförpliktelse	7,0	8,4	1,4
Koncern	37,0	34,5	33,0

Likviditet

En förutsättning för att kommunallagens bestämmelser om god ekonomisk hushållning ska kunna uppnås är att kommunen har en balanserad likviditet. Likviditeten beskriver kommunens kortsiktiga betalningsförmåga. Den kan visas som omsättningstillgångar i relation till kortfristiga skulder, kassalikviditet. Om måttet är 100 procent innebär det att omsättningstillgångarna är lika stora som de kortfristiga skulderna. Ju lägre tal, desto större är risken att likviditetsbrist uppstår.

Per sista december 2022 redovisar kommunen likvida medel på 71,8 mnkr. Det är en minskning med 3,3 mnkr. jämfört med utgången av 2021. Kassalikviditeten uppgår till 135,5 %.

Inom koncernen redovisar man en kassalikviditet på 108,5 % och likvida medel uppgår till 121,2 mnkr.

Kassalikviditet i %	Budget 2022	2022	2021
Kommun	100,0	135,5	126,8
Koncern	100,0	108,5	112,0

Borgensåtaganden

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i de fall verksamheterna skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till gäldenärerna. Kommunens borgensåtagande per sista december är 429,2 mnkr.

73% av borgensåtagande avser Hoforshus AB, 25% avser Hofors vatten och 2% Hofors Elverk.

Borgensåtagandet innebär i sig en risk i det fall verksamheten skulle ha svårt att fullgöra sina betalningar till borgenärerna.

Överblick över de kommunövergripande målen samt måluppfyllelse

Sammanfattande bedömning och analys av kommunövergripande mål

Vid en genomgång av måluppfyllelsen under 2022 kan konstateras att kommunen, med tanke på rådande omvärldspåverkan såsom ett återhämtande från pandemi, krig och ökad inflation ändå kunnat prestera bättre än förväntat på flertalet områden.

Dock finns ett område som inte kan ges helt godkänt och det gäller "god ekonomisk hushållning". Vi klarade under 2022 att återställa det underskott som kommunen dragits med under några år men då vi inte har några "reserver" inför nya utmaningar så finns här anledning att särskilt uppmärksamma det ekonomiska läget. Utan tillräckliga ekonomiska resurser kan övriga lovvärda initiativ för att föra kommunens utveckling framåt inte ske i önskad takt. En noggrann prioritering bland kommunens åtaganden när det kommer till satsningar på verksamheter utanför kärnverksamheten bör finnas med i det fortsatta arbetet för att uppnå målet "God ekonomisk hushållning".

Organisationen har visat sig vara stark när det gäller att bedriva kommunal verksamhet dygnet runt under extraordinära händelser. Engagemang, flexibilitet och ansvarstagande har inneburit att verksamheten kunnat vara igång trots pandemi och skyfall. Den viktiga samhällsservicen har inte saknats för de som är beroende av den vård, omsorg och utbildning som kommunen tillhandahåller. Ökad planberedskap för tillhandahållande av industrimark och övrig infrastruktur tillsammans med företagsanpassad service är områden med utvecklingspotential inför kommande år.

Fokusområden: Växande kommun

Främja ett positivt företagsklimat

Främja ett positivt företagsklimat

Kommentar

Under 2020 startades arbetet på en ny översiktsplan, man arbetar med den just nu och målet är att den ska vara färdigställd under 2023. Under hösten 2021 startade återigen KSO (kommunstyrelsens ordförande) och KC (kommunchef) att besöka företagen för att främja och lyssna in företagsklimatet. Träffar med intressenter hölls för eventuella nyetableringar.

I koncernledningsgruppen har arbete påbörjats att sälja tomter för att möjliggöra nya detaljplaner och i samband med det knyta affärsintressenter till kommunen. En förstudie kring området Edsken strand har nu tagits fram och underlaget kommer ligga till grund för intressenter, dock krävs ett arbete av kommunen att se över möjligheter för den tillkommande infrastruktur som behöver finnas.

Det har inrättats ett arbetsmarknadsråd där kommunen, arbetsförmedlingen och näringslivet medverkar. Målet med rådet är att få människor i sysselsättning.

Vuxenutbildningen samverkar främst med näringslivet inom yrkesvux och är medlemmar i Teknikcollege där kommunen sitter med i den lokala styrgruppen som drivs av företagen. Eleverna gör stora delar av sin praktik ute på företagen. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Skapa förutsättningar för företag att etablera/expandera i kommunen (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden arbetar för att främja ett positivt företagsklimat (Barn- och utbildningsnämnden)
	En god samverkan internt och externt för att få människor i sysselsättning (Socialnämnden)

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Det är tryggt och utvecklande att bo och leva i Hofors kommun

Kommentar

Under året har en överenskommelse om samverkan träffats kring brottsförebyggande åtgärder (BRÅ) att stärka samarbetet mellan polis och kommun. Samverkans fokus är mot ungdomar och minskad narkotikaanvändning. Vid kontinuerliga möten med den Sverige-Finska minoriteten ges dem möjlighet att påverka och känna delaktighet kring vad kommunen gör för att efterleva minoritetslagen och uppfylla de krav som ställs genom att kommunen ingår i finskt förvaltningsområde. Under perioden har kommunen genomfört två samrådsmöten där bland annat minoritetsveckan, minoritetspolitiska programmet och statsbidraget har behandlats.

Kommunala pensionärsrådet och Kommunala tillgänglighetsrådet har genomfört flera möten under perioden. Bland annat har de diskuterat det nya äldreboendet, anhörigstöd och ombyggnationen av E16, genomfart Hofors.

Med hjälp av statsbidrag från socialstyrelsen har man under året arbetat med att motverka ensamhet på kommunens särskilda boenden genom aktivering och stimulering. En person arbetar från och med hösten med att utveckla verksamheten och höja kvaliteten för brukare och anställda inom kommunen.

Alla elever i Hofors kommun ska vid behov ha rätt till särskilt stöd. Skolan ska präglas av delaktighet, trygghet och studiero. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommuninvånarna ska ges möjligheter till delaktighet och inflytande (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden bidrar till ett tryggt och utvecklande liv som främjar ett livslångt lärande för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Socialnämndens verksamheter sätter människan och brukarens behov i centrum (Socialnämnden)

Fokusområden: Hållbar utveckling

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

En god ekonomisk hushållning av befintliga resurser

Kommentar

Kommunen redovisar för 2022 ett resultat på 21,1 mnkr. vilket är 6,3 mnkr högre än budget. Det är främst skatteintäkter som står för merparten av denna avvikelse

Kommunen befinner sig i en förändringsprocess och framöver behöver verksamheterna titta på hur resurser och medarbetarnas kompetens ska användas på ett effektivt sätt.

Gemensamt arbete för att nå en ekonomi i balans har startats upp och man samarbetar mellan verksamheterna för att nå effektiviseringar som ger positiv effekt på resultatet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar per sista december ett underskott om totalt 11,7 mnkr.

Ekonomi i stort påverkas mycket av läget i omvärlden med stigande priser på de flesta varor och tjänster men framförallt på kostnader för transport, livsmedel och energi.

Den största avvikelsen i utfall jämfört med budget finns inom städ- och måltidsservice där resultatet visar ett underskott om 4,6 mnkr. En av orsakerna är den kraftigt ökade sjukfrånvaron bland både ordinarie personal och timanställda. Kraftigt ökade kostnader för förbrukningsvaror och råvaror på grund av den höga inflationen är något som påverkar städ- och måltidsservice ytterligare.

Kultur och fritidsenhetens budgetavvikelse för helåret är -3,2 mnkr där de största avvikelserna är på grund av höga personalkostnader samt kostnader för energi.

Teknisk försörjning visar en negativ avvikelse mot budget om 1,0 mnkr vilket till största del beror på att de tjänster som kommunen köper av Hoforshus blev 2,9 mnkr dyrare än budgeterat. Resultatet förbättrades dock av högre bidrag från Trafikverket avseende enskilda vägar samt lägre kostnader för avskrivningar.

Underskottet, 2,1 mnkr, inom enheten Strategi och service förklaras till största del av negativa avvikelser inom bostadsanpassning, konsultkostnader och avskrivningar. Vidare blev kostnaderna för den gemensamma nämnden VGS verksamhet högre än budgeterat.

Barn- och utbildningsnämnden redovisar vid årets slut ett budgetöverskott om 3,1 mnkr.

Den största bidragande faktorn till periodens överskott är avräkningen för kommunala lokaler. I och med ett överskott hos det kommunala fastighetsbolaget fick BUN vid årets slut tillbaka 2,9 mnkr. Som en följd av de ökade sjukskrivningarna i samband med Covid-19 har försäkringskassan kompenserat kommunen för ökade sjuklönekostnader, BUNs del av compensationen uppgick till 1,7 mnkr och påverkar bokslutet positivt.

Vidare har nämnden haft ökade kostnader i och med det rådande världsläget. Kostnaden för skolskjutsar ökade markant under året då bränslepriserna steg. Även stigande livsmedelskostnader har haft en påverkan på BUNs resultat, totalt avvek måltidskontot med -0,8 mnkr.

I övrigt redovisar grundskolan ett underskott som en följd av ökade personalkostnader kopplade till ökat behov av särskilt stöd. Kostnader avseende eleversättning till andra grundskolehuvudmän avvek från budget och utgör en stor del av grundskolans underskott.

Förskolan redovisar ett plusresultat vid bokslutet, detta som en direkt följd av bl.a. minskat barnantal. Verksamheten har lyckats anpassa kostnaderna efter de volymer som varit, bl.a. genom att vakanshålla sjukskrivningar.

Socialnämnden redovisar vid årets slut ett underskott på 15,2 mnkr.

Det har fortsatt varit höga kostnader på grund av pandemin. Restriktioner kvarstår inom vård och omsorg vilket har medfört ökade personalkostnader för framförallt kohortvård.

De största orsakerna till underskottet är kostnader för externa placeringar, nya inkomna beslut inom LSS/psykiatri som inte funnits budgeterade, intäkter från Migrationsverket som varit för högt budgeterade. Utbetalningarna av ekonomiskt bistånd har under 2022 ökat jämfört med tidigare år. Anledningarna till det tros dels bero på att extratjänsterna avslutats vilket har resulterat i att personer med tidigare sysselsättning nu är beviljade ekonomiskt bistånd samt hur situationen i omvärlden ser ut, med ökade kostnader.

(Hofors kommun)

Nämndmål	
	Kommunstyrelsen ska använda organisationen, medarbetares arbetsinsatser och övriga resurser effektivt inom given ram (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden tar ansvar för en god ekonomisk hushållning av befintliga resurser (Barn- och utbildningsnämnden)
	Att effektivisera och förbättra arbetssätt med brukaren i fokus (Socialnämnden)

Mått	Utfall 2021	Utfall 2022	Mål
 Årets resultat efter finansnetto	3,2	16,8	minst 14,4
 Soliditet	37%	43%	minst 39,6%
 Kassalikviditet	127%	153%	minst 100%
 Nettokostnadsandel av skatteintäkter och generella bidrag	99,2	98,9	högst 100%
 Soliditet för koncern	33%	35%	minst 37%
 Kassalikviditet för koncern	112%	109%	minst 100%

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Skapa förutsättningar för en jämlik folkhälsa i hela samhället

Kommentar

Utvecklingen av det systematiska arbetsmiljöarbetet har fortsatt under 2022. En viktig i arbetet har varit att stärka ledarskapet och fokus har varit på chefer som leder chefer.

I juni månad genomfördes efter en politisk prioritering en sommarfest under tre kvällar för kommunens medarbetare. Sommarfesten som bestod av föreläsning, middag och underhållning var uppskattad av medarbetarna. Ett engagemang har väckts för hur vi kan arbeta som en attraktiv arbetsplats och skapa sunda arbetsplatser.

Många föreningar har återgått till en mer normal nivå efter pandemin, men att man ser ett visst bortfall av deltagare.

Kultur och fritidsenheten har under våren genomfört en större föreningsträff där man bland annat diskuterat vilka önskemål man har på föreningsservice i kommunen och vilka behov man har för framtiden. Pandemin har drabbat föreningslivet på många olika vis och enheten ser att det finns ett stort behov att samverka i många frågor, så att vi fortsättningsvis ska kunna erbjuda ett brett utbud av kultur- och fritidsverksamhet för alla samhällsgrupper.

Föreningslivet har haft flera stora arrangemang under sommaren som lockat besökare både från vår egen kommun, men också utifrån. Idrottscamper har pågått för fullt under sommaren och både aktiva, ledare och medföljande har varit mycket nöjda med vår service och anläggningar. Under våren diskuterades det att genomföra en föreningsdag under hösten, men i samråd med RF/SISU så flyttas den fram till 2023. För att kommunen fortsättningsvis ska kunna erbjuda ett brett utbud av kultur- och fritidsverksamhet för alla samhällsgrupper, så har vår föreningsservice utvecklats så att fler i personalen kan arbeta med bokning och service.

Under hösten planerades ett projekt med Folk tandvården som kom igång januari 2023. Projektet innebär att folk tandvården köper tid av kommunen där anställda undersköterskor utför förebyggande hemtandvård på brukare i kommunens särskilda boenden samt i hemmet hos personer som har beviljad hemtjänst. Detta resulterar i färre resor för brukare samt minskad tid för ledsagning till klinik.

Samhället i stort har utmaningar med psykisk ohälsa.

Fysisk aktivitet är ett naturligt inslag för samtliga barn och elever under skoldagen, även de dagar då idrott & hälsa inte står på schemat. Skolgården inbjuder till daglig fysisk aktivitet hos kommunens elever, och fritids erbjuder dagligen organiserade rastaktiviteter. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun är en attraktiv arbetsgivare och en positiv arbetsplats. (Kommunstyrelsen)
	Möjlighet till en rik fritid skapas genom samverkan med föreningslivet och civilsamhället. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämnden skapar förutsättningar för en god och jämlik folkhälsa både fysiskt och psykiskt (Barn- och utbildningsnämnden)
	Barn- och utbildningsnämnden säkerställer en inkluderande och likvärdig utbildning av god kvalitet för alla (Barn- och utbildningsnämnden)
	Ge brukaren förutsättningar, genom förebyggande insatser, att hantera sin vardag och kunna bibehålla och utveckla sina förmågor (Socialnämnden)

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Miljöarbetet stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande

Kommentar

Hofors kommun ska ställa krav på miljömässig och socialhållbarhet vid upphandlingar utifrån de rekommendationer som finns beroende på avtalsområde. Samarbete med Sandvikens kommun bidrar till kunskap och erfarenhet angående miljö och socialhållbarhet i både våra gemensamma och egna kommande upphandlingar.

Pandemin medförde att vi arbetar mer digitalt vilket resulterar i färre resor. Verksamheterna präglas överlag av ett miljötänkande, det finns källsortering i alla verksamheter.

Förskolans arbete med Grön Flagg säkerställer ett medvetet arbete med dessa ämnen med barnen. Inom förskolan finns sedan tidigare en handlingsplan för giftfri förskola och under 2022 har man testat på kemikaliefri städning som fallit väl ut planeras att permanentas.

Inom grundskolan är medvetenheten och intresset stort för ett resurseffektivt kretsloppstänkt. Dock är det utmaning då skolornas utformning inte stödjer källsortering eller återvinning. (Hofors kommun)

Nämndmål	
	Hofors kommun ska ställa krav på miljömässiga och socialhållbarhet vid upphandlingar. (Kommunstyrelsen)
	Barn- och utbildningsnämndens miljöarbete stimulerar resurseffektivitet och kretsloppstänkande (Barn- och utbildningsnämnden)
	Verksamheternas arbete ska präglas av ett miljötänkande (Socialnämnden)

2.7 Balanskravsresultat

Balanskravet är kommunallagens regelverk för krav på ekonomisk balans mellan intäkter och kostnader. Balanskravet innebär att intäkterna ska överstiga kostnaderna. Om kostnaderna för ett räkenskapsår överstiger intäkterna, ska det anges när och på vilket sätt kommunen avser att göra den föreskrivna regleringen av det negativa resultatet (11 kap. 12§ kommunallagen (2017:725)). Om kommunfullmäktige har beslutat att en sådan reglering inte ska ske, ska upplysning lämnas om detta samt vilka synnerliga skäl som föreligger. Ett uppfyllande av balanskravet är en grundförutsättning för en långsiktig, stabil finansiell utveckling och ett verktyg för att förhindra en negativ utveckling av kommunens ekonomi.

2022 års resultat innan balanskravsjusteringar uppgår till 21,1 mnkr.

Vid ingången av 2022 har kommunen med sig ett underskott från tidigare år som skulle återställts under 2021. Kommunens resultat blev sämre än budgeterat 2021 vilket resulterade i att kommunen inte levde upp till lagens krav om att återställa tidigare års underskott inom tre år och vid ingången av 2022 återstod det 12,1 mnkr att återställa.

Kommunfullmäktiges regelverk för reservering till resultatutjämningsreserv (RUR) anger att reservering kan medges om resultatet efter justeringar överstiger 1 procent av skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning. 1 procent av årets skatteintäkter, generella statsbidrag och kommunalekonomisk utjämning motsvarar 6,5 mnkr.

Årets resultat efter justeringar, uppgår till 21,1 mnkr. Detta innebär att kommunen har medel att återställa det negativa underskottet från 2018 på 12,1 mnkr. och 2,5 mnkr kan nyttjas för en avsättning till RUR. Årets resultat enligt balanskravet, efter reservering av medel till resultatutjämningsreserv, uppgår till 18,6 mnkr.

I enlighet med reglerna kan Hofors kommun avsätta en utjämningsreserv om totalt 2,5 mnkr för 2022.

Mnkr	
Årets resultat	21,1
Akkumulerade negativa resultat att återställa	-12,1
Årets resultat efter återställning av negativa resultat	9,0
1% av skatteintäkter och generella bidrag (651,1 mnkr)	-6,5
Att reservera till RUR (9,0-6,5)	2,5

I mnkr	Balanskravsutredning	2022	2021	2020	2019
	Åretsresultat enligt resultaträkningen	21,1	3,2	15,2	0,3
-	Samtliga realisationsvinster	0	0	0	0
+	Realisationsvinster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	0
+	Realisationsförluster enligt undantagsmöjlighet	0	0	0	11,1
-/+	Orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0
-/+	Återföring av orealiserade vinster och förluster i värdepapper	0	0	0	0
	Åretsresultat efter balanskravsjusteringar	21,1	3,2	15,2	11,4
-	Reservering av medel till resultatutjämningsreserv	-2,5	0	0	
+	Användning av medel från resultatutjämningsreserv	0	0	0	
	Årets balanskravsresultat	18,6	3,2	15,2	11,4

2.8 Väsentliga personalförhållanden

Väsentliga händelser

Medarbetare har återgått till arbetsplatserna, möjligheten till flexibelt arbete kvarstår om verksamheten tillåter, det kan antingen genomföras som hem- eller distansarbete. För att det ska vara möjligt, behöver dialog alltid ske med närmaste chef.

Delprojektet Central bemanningsenhet och hållbar arbetstidsförläggning har startats upp. Med bakgrund av höga sjuktal och vikariekostnader behöver kommunen nyttja resurserna effektivt med en hållbar arbetstidsförläggning och därigenom uppnå ett hållbart arbetsliv med kvalitet och mindre sårbarhet m.m.

Hofors kommun står likhet med andra offentliga arbetsgivare inför stora utmaningar med att säkra kompetensförsörjningen i organisationen. Strategisk kompetensförsörjning utgår från organisationens mål och handlar om att säkerställa rätt kompetens, i rätt tid, på rätt plats. Genom ett strategiskt och strukturerat arbete med kompetensförsörjning skapas förutsättningar för att säkerställa att Hofors kommun har den kompetens som krävs för att uppnå kommunmålen och kommunens uppdrag gentemot medborgarna. En arbetsgrupp har startat som ska jobba med kompetensförsörjningsfrågorna. Arbetsgruppen arbetar utifrån föreslagen kompetensförsörjningsstrategin vilken ger en gemensam riktning i verksamheternas fortsatta arbete med kompetensförsörjningsplaner. Med strategin och kompetensanalysen som grund ska respektive verksamhet prioritera vartannat år ett antal aktiviteter i en kompetensförsörjningsplan. Som en uppskattad pandemiåtgärd genomfördes sommarfest för personalen efter beslut från kommunstyrelsen.

Implementering av visselblåsarfunktion skedde 1 juli. Det är en funktion dit man kan anmäla misstankar om allvarliga oegentligheter som rör personer i ledande ställning.

Återhämtningsbonusen är en satsning inom äldreomsorgen som har gett möjligheter för höjt beredskap inför framtidens utmaningar.

Personalstatistik

Medelålder	Totalt,			Kvinnor			Män		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
	47	46	47	47	46	47	45	46	45

Tillsvidare anställda	Totalt			Kvinnor			Män		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Antal	888	904	895	745	736	748	143	168	147
Omräknade heltider	852,1	877,95	869,77	709,87	738,02	724,93	142,2	139,01	144,84

Det totala antalet anställda har minskat i förhållande till tidigare år. Minskningen beror delvis på att vissa tjänster inte har återbesatts vid pensionsavgångar samt vid avslut som har skett med egen begäran. En annan orsak är att omorganisationer har skett under året som har lett till uppsägningar på grund av arbetsbrist och därav en minskning av antalet tillsvidareanställda.

Antalet uppsägningar med egen begäran var för 2022 högre än tidigare år. Ökning i förhållande till 2021 kan konstateras inom samtliga verksamheter utom Kommunstyrelsen.

Verksamhet	2023	2024	2025	2026	2027	2028	2029	2030	2031	2032
Barn och utbildning	10	7	6	11	9	10	11	11	5	9
SOC	21	7	6	8	9	13	16	10	17	16
KS	1	4	5	5	6	5	4	1	4	1
Total	32	18	17	24	24	28	31	22	26	26

Avseende pensionsavgångar kommer andelen som går i pension under 2023 öka jämförelsevis med 2022. Därefter kommer förmodligen en trolig minskning ske till år 2026. Pensionsavgångarna är beräknade på pensionsålder 65 år. Utifrån att flertalet medarbetare väljer att arbeta längre än 65 år i dagens arbetsliv är siffrorna en preliminär prognos.

Antal tillsvidareanställda per åldersgrupp*	Totalt			Kvinnor			Män		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
-29 år	89	109	85	71	85	63	18	24	22
30-39 år	180	193	203	139	153	169	41	40	34
40-49 år	217	215	189	189	159	159	28	56	30
50-59 år	223	260	260	198	231	225	25	29	35
60- år	179	127	158	148	108	132	31	19	26
Totalt	888	904	895	745	736	748	143	168	147

* mätdatum 2022-11-30

En relativt stor andel av kommunens medarbetare återfinns i åldersgruppen 50-59 år, vilket måste beaktas i det långsiktiga kompetensförsörjningsarbetet. Senaste året har antalet anställda i åldersgruppen 30- 39 år ökat, vilket leder till en marginell ökning av medelåldern.

Nationellt finns stora utmaningar med att rekrytera till välfärden. Dessa utmaningar finns även inom Hofors kommun. Åldersstrukturen är relativt jämt fördelad vilket ger goda möjligheter att arbeta med kompetensförsörjning. Kommunen behöver fortsätta arbetet med de strategiska kompetensförsörjningsfrågorna.

Sysselsättningsgrad

Sysselsättningsgrad	Totalt			Kvinnor			Män		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Sysselsättningsgrad i %	95	96	97	95	96	96	98	98	98

Implementering av heltid som norm har skett i hela kommunen, vilket innebär att samtliga medarbetare ska ha erbjudits heltidstjänster. Majoriteten av alla nyanställningar sker i dagsläget på heltid och flertalet verksamheter har gett befintliga medarbetarna möjlighet att välja heltid. Detta har resulterat i en ökning av antalet medarbetare som har heltidsanställningar i jämförelse med tidigare år inom samtliga verksamheter utom barn och utbildning. Den genomsnittliga sysselsättningsgraden har även den ökat mot tidigare år för samtliga verksamheter förutom inom barn och utbildning. Det kan bero på att flera medarbetare har valt att arbeta lägre sysselsättningsgrader, där vissa medarbetare gör detta val med anledning av partiell sjuksättning.

Övertid

I mnkr	2020	2021	2022
Övertid belopp	2 954 947 kr	3 554 242	4 363 103

Övertidskostnaderna i kommunen har ökat i förhållande till tidigare år. Ökningen kan bero på en ökad korttids sjukfrånvaro samt svårigheten att få fram vikarier vilket leder till att ordinarie personal ställer upp och arbetar övertid. Ökningen kan också bero på att pandemin fortsatt har påverkat verksamheter inom vård och omsorg vilket har resulterat i kostnader för övertid. Ett projekt pågår med att implementera en central bemanningsenhet. Med bakgrund av höga sjuktal och vikariekostnader behöver vi nyttja våra resurser effektivt med en hållbar arbetstidsförläggning och därigenom uppnå ett hållbart arbetsliv med kvalitet och mindre sårbarhet m.m.

Sjukfrånvaro

Antal dgr	Totalt			Kvinnor			Män		
	2020	2021	2022	2020	2021	2022	2020	2021	2022
Dag 1	2 962	2 666	2 882	2 565	2 325	2 517	397	341	365
Sjukfrånvaro 2 – 14 dgr	13 115	10 308	10 874	11 565	9 025	9 632	1 550	1 283	1 242
Sjukfrånvaro 15-90 dgr	8 268	6 239	7 846	7 631	5 599	7 393	637	640	453
Sjukfrånvaro dag 91-180 -	3 709	2 833	3 664	3 452	2 706	3 617	257	127	47
Sjukfrånvaro dag 181- 365	2 427	3 262	3 186	2 164	3 179	3 186	263	83	0
Sjukfrånvaro dag 366-	5 555	4 634	5 478	5 189	4 067	5 113	366	567	365
Totalt antal dagar	36 036	29 942	33 930	32 566	26 901	31 458	3 470	3 041	2 472
Andel sjukfrånvaro längre än 60 dgr	27,63	27,08	30,71	28,85	28,79	33,08	18,80	18,21	9,19
Sjukfrånvaro per åldersintervall									
<29 år	8,67	7,09	7,19	9,61	7,47	9,11	5,99	6,24	5,14
30-49 år	8,95	7,19	8,37	10,03	8,10	10,06	4,81	4,01	4,08
50->år	9,52	8,14	9,19	10,20	8,37	9,84	6,32	7,10	4,58
Total % sjukfrånvaro	9,18	7,57	8,58	10,06	8,13		5,61	5,58	

Frisktalet var för 2022 lägre än tidigare år. Den kortare sjukfrånvaron (14 dagar) har ökat samt även för frånvarospannet 15- 90 och för spannet 91-180.

Att korttidssjukfrånvaron (14 dagar) har ökat under 2022 kan bero på att medarbetare är försiktigare idag med tanke på Covid-19 (smittspridningen) och de restriktioner som har varit.

Sjukdomssymptom tas det allvarigare på och vid minsta uppvisande av sjukdomssymptom hos medarbetare inom äldreomsorgen och vården får arbete av den medarbetaren inte föreligga.

Socialt träffas vi mer med andra idag och i större grupper/folksamlingar än vi gjorde under pandemiåren vilket också kan ha resulterat i att fler sjukdomar spridits som uteblivit under 2021. Inom kommuner arbetas det med kända arbetsmiljörisker inom så kallade kontaktyrken, efter att det släpptes på restriktioner kan det ha påverkat sjukfrånvaron.

Med bakgrund av höga sjuktal och vikariekostnader behöver vi nyttja våra resurser effektivt med en hållbar arbetstidsförläggning och därigenom uppnå ett hållbart arbetsliv med kvalitet och mindre sårbarhet m.m. Genom att implementera en central bemanningsenhet samt en hållbar arbetstidsförläggning är ett av målen att uppnå en ökad frisknärvaro samt sänkta vikariekostnader.

I frånvarospennet 181-365 har antalet sjukdagar sänkts. Företagshälsan är i dag en mer naturlig part i rehabiliteringsprocessens vilket kan ha påverkat detta resultat. Andelen sjukfrånvaro för kommunens medarbetare med manligt kön är relativt oförändrad medan vi för det kvinnliga könet kan utläsa en tydligare ökning av frisktalet.

En ökning av rapporterade tillbudsanmälningar har konstaterats, vilket med stor sannolikhet beror på att organisationen har implementerat systemstödet Stella för rapportering av tillbud och arbetsskador samt att verksamheterna gick igenom rutinen på arbetsplatsträffar. Vanligaste anledningen till tillbud och arbetsskador i kommunen är att medarbetarna skadas eller riskerar att skadas av brukare och elever.

2.9 Förväntad utveckling

1 januari 2023 inleddes en ny mandatperiod med delvis ny uppställning av politiska företrädare. Kommunen planerar för en rad utbildningsinsatser för de förtroendevalda och ledande tjänstepersoner.

2023 kommer fortsatt präglas av utvecklingen av kriget i Ukraina och den energikris som Europa befinner sig i. Därför måste Hofors kommun fortsätta sitt arbete med en att få en ekonomi i balans och dessutom skapa en större beredskap för stora förändringar i omvärlden.

Elpriser, högre inflation och stigande räntor påverkar kommunens utrymme i stor utsträckning. Under 2023 träder nya el- och livsmedelsavtal i kraft med ökade priser och stor osäkerhet som följd. Sammantaget innebär detta att kommunen fortsatt kommer att behöva genomföra tuffa prioriteringar.

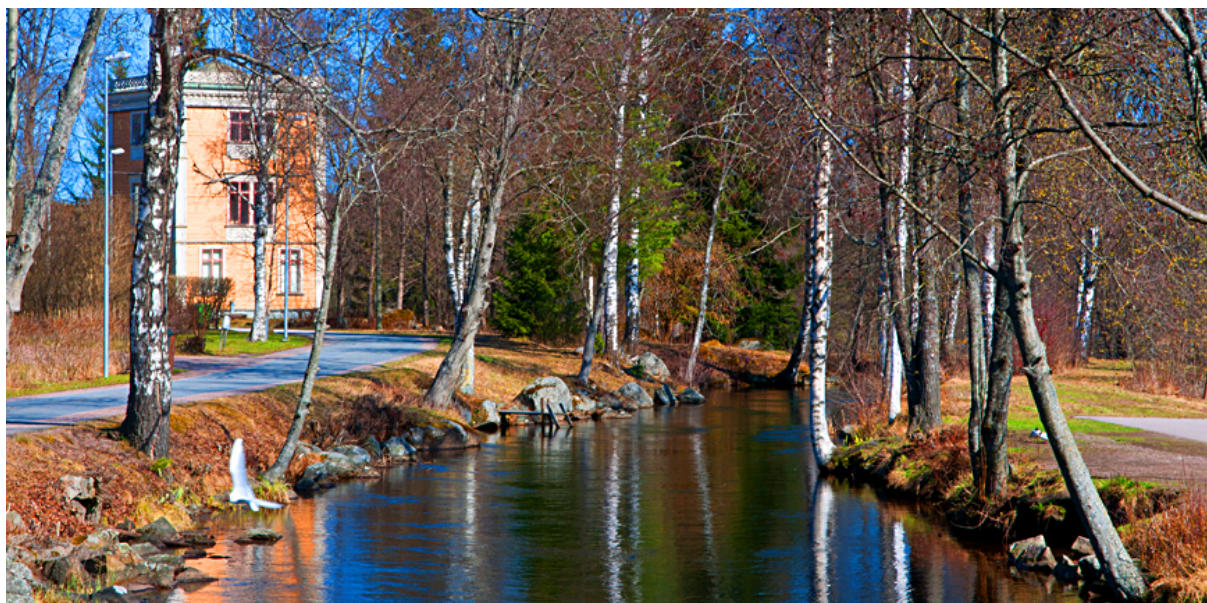
Hur vi klarar att rekrytera rätt kompetens och att vara en attraktiv arbetsgivare blir avgörande för kommunens utveckling och resultat. Arbetet med strategisk kompetensförsörjning kommer att fortgå.

2023 blir första årets med en ny konstruktion med näringslivsarbetet. Målsättningen är att det nya och förtydligande uppdrag som Entré Hofors uppdragits ska ge en positiv effekt för näringslivsklimatet i Hofors och relationen till övriga verksamheter inom kommunen.

I och med beviljade projektpengar från Kammarkollegiet för att nå en ekonomi i balans har kommunen startat upp flera delprojekt som ska fortgå till hösten 2024. En del i projektet är att starta upp en bemanningsenhet som ska resultera i minskad vikarieanskaffning och en hållbar arbetstidsförläggning. Uppstarten av enheten kommer att ske under 2023.

En annan del av bidraget har används till att genomföra en förstudie för att hitta en samverkanspartner till kommunen IT-arbete. En annan del av projektet är att robotisera en del av städ- och fritidsverksamheten samt digitalisering inom individ- och familjeomsorgen.

Kommunstyrelsen kommer behöva fatta beslut om framtidens arkivorganisation för att uppfylla lagkraven kring god arkivvård.

3 Finansiella rapporter

3.1 Resultaträkning

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2022	2021	2022	2021
Verksamhetens intäkter	2	341,2	394,4	146,9	168,7
Verksamhetens kostnader	3	-925,7	-976,6	-795,3	-816,7
Avskrivningar	4	-58,6	-53,5	-19,5	-16,4
Verksamhetens nettokostnader		-643,1	-635,7	-667,9	-664,4
Skatteintäkter	5	499,0	482,5	499,0	482,5
Generella statsbidrag och utjämning	6	176,9	177,0	176,9	177,0
Verksamhetens resultat		32,8	23,8	8,0	-4,9
Finansiella intäkter	7	2,1	0,3	14,4	9,3
Finansiella kostnader	8	5,8	1,9	-1,3	-1,2
Resultat efter finansiella poster		40,7	26,0	21,1	3,2
Resultat		40,7	26,0	21,1	3,2

3.2 Balansräkning

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2022	2021	2022	2021
Tillgångar					
Anläggningstillgångar					
Immateriella anläggningstillgångar	9	5,3	6,8	5,3	6,8
Materiella anläggningstillgångar		760,9	769,6	168,6	155,8
-mark, byggnader, publika- och tekniska anläggningar	10	468,4	511,1	113,7	104,3
-maskiner och inventarier	11	225,4	227,5	38,8	39,5
-övriga materiella anläggningstillgångar	12	67,0	30,9	16,0	12,0
Finansiella anläggningstillgångar	13	5,8	59,3	87,9	82,0
Summa anläggningstillgångar		772,0	835,7	261,8	244,6
Omsättningstillgångar					
Förråd m.m.	14	3,5	3,8	0,0	0,0
Fordringar	15	128,0	79,5	80,4	66,7
Kassa och bank	16	121,2	151,9	71,8	75,1
Summa omsättningstillgångar		252,7	235,2	152,2	141,8
Summa tillgångar		1 024,7	1 070,9	414,0	386,4
Eget kapital, avsättningar och skulder					
Eget kapital	17				
Årets resultat		38,2	26,0	18,6	3,2
Resultatutjämningsreserv		2,5	0,0	2,5	0,0
Övrigt eget kapital		240,8	324,7	144,4	141,2
Summa eget kapital		281,5	350,7	165,5	144,4
Avsättningar					
Avsättningar för pensioner och liknande förpliktelser	18	62,7	64,8	62,5	60,8
Andra avsättningar	19	20,5	0,7	0,5	0,5
Summa avsättningar		83,2	65,5	63,0	61,3
Skulder					
Långfristiga skulder	20	428,0	444,7	73,2	68,9
Kortfristiga skulder	21	232,0	210,0	112,3	111,9
Summa skulder		660,0	654,7	185,5	180,8
Summa eget kapital, avsättningar och skulder		1 024,7	1 070,9	414,0	386,5
Panter och ansvarsförbindelser					
Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna	22	130,8	139,0	130,8	139,0
Övriga ansvarsförbindelser	23	429,2	429,2	429,2	429,2

3.3 Kassaflödesanalys

I mnkr	Not	Koncern		Kommun	
		2022	2021	2022	2021
DEN LÖPANDE VERKSAMHETEN					
Årets resultat		40,7	26	21,1	3,2
Justering för ej likviditetspåverkande poster	25	28,4	66,8	21,3	26,9
Medel från verksamheten före förändring av rörelsekapitalet		69,1	92,8	42,4	30,1
Ökning/minskning av periodiserade anläggningsavgifter					
Ökning/minskning kortfristiga fordringar		-48,5	-7,8	-13,7	-35,6
Ökning/minskning förråd och varulager		0,3	-0,2	0	0
Ökning/minskning kortfristiga skulder		22,0	-31,8	0,4	13,1
Kassaflöde från den löpande verksamheten		42,9	53,0	29,1	7,6
INVESTERINGSVERKSAMHETEN					
Investering i immateriella anläggningstillgångar		0,3	-1,2	0	-1,2
Försäljning av immateriella tillgångar					
Investering i materiella anläggningstillgångar		-59,6	-59,7	-31,5	-21,2
Försäljning av materiella anläggningstillgångar		4,2	0	0,7	4,1
Investering i finansiella anläggningstillgångar		-1	0	-5,9	0
Kassaflöde från investeringsverksamheten		-56,1	-60,9	-36,7	-18,3
FINANSIERINGSVERKSAMHETEN					
Nyupptagna lån		7,3	57,1	7,3	5,7
Amortering av låneskulder		-21,8	-18,5	0	-0,1
Amortering av skulder för finansiell leasing		-3,0		-3,0	-0,5
Kassaflöde från finansieringsverksamheten		-17,5	38,6	4,3	5,1
Årets kassaflöde		-30,7	30,7	-3,3	-5,6
Likvida medel vid årets början		151,9	126,3	75,1	80,7
Likvida medel vid årets slut		121,2	151,9	71,8	75,1

4 Noter

Noterna beskriver kommunens redovisningsprinciper samt att de i detalj förklarar poster från de finansiella rapporterna. Redovisningsprinciperna har inte förändrats sedan den senaste upprättade årsredovisningen.

Not 1 Redovisningsprinciper

Regelverk

Hofors kommun har upprättat årsredovisningen i enlighet med lagen om kommunal bokföring och redovisning (LKBR) samt rekommendationer från Rådet för Kommunal Redovisning (RKR).

En systemdokumentation har påbörjats som ska uppfylla kravet om systemdokumentation och behandlingshistorik enligt LKBR 3 kap 11§. Dokumentet är ännu inte helt färdigställt men det finns tillgängligt för granskning. Arbetet med att färdigställa dokumentet kommer att fortgå löpande och planeras vara klart i samband med årsredovisningen 2023.

När det gäller komponentavskrivning följer kommunen inte de gällande rekommendationer som finns. Kommunen kommer att se över anläggningstillgångarna där komponenter kan behöva särskiljas.

Sammanställd redovisning

Enligt RKR R16 ska de sammanställda räkenskaperna för den kommunala koncernens räkenskaper ställas upp jämte kommunens och jämföras med föregående års siffror. Samma räkenskapsscheman som kommunen använder ska tillämpas även för koncernen. Koncernredovisningen har upprättats enligt förvärvsmetoden, vilket innebär att moderbolagets bokförda värden på aktier i dotterbolagen har eliminerats mot dotterbolagens egna kapital vid förvärvstillfället. Koncerninterna transaktioner såsom intäkter och kostnader, fordringar och skulder elimineras i sin helhet. I den kommunala koncernen ingår samtliga bolag och kommunalförbund där kommunen har minst 20 % inflytande i eller ett betydande inflytande. Inga förändringar har skett under året i kommunkoncernens sammansättning avseende ägarandel. Kommunkoncernens medlemmar och ägarandelar framgår av figur under avsnittet "Den kommunala koncernen" i förvaltningsberättelsen.

Kommunen gör en sammanställd redovisning en gång per år i samband med årsbokslutet.

Jämförelsestörande poster

Enligt RKR R11 är en jämförelsestörande post händelser eller transaktioner som inte är extraordinära, men som är viktiga att uppmärksamma vid jämförelser med andra perioder. När jämförelsestörande poster förekommer ska de lämnas i not i resultaträkningen.

Under 2022 har det inte förekommit några poster som anses vara jämförelsestörande.

Intäkter

Intäkter bokförs i enlighet med rekommendation RKR R2. Vilket betyder att intäkter ska redovisas så fort det är sannolikt att de ekonomiska fördelarna som medför transaktionen kommer att tillfalla kommunen.

Den preliminära slutavräkningen för skatteintäkter baseras på SKRs decemberprognos i enlighet med rekommendation RKR R2.

Avskrivningar

Avskrivningar görs för den beräknande nyttjandeperioden med linjär avskrivning baserat på anskaffningsvärdet exklusive eventuellt restvärde. Anskaffningsvärdet skrivs av månadsvis efter bedömd ekonomisk livslängd. Detta innebär lika stora avskrivningsbelopp varje år. På tillgångar i form av mark, konst och pågående arbeten görs emellertid inga avskrivningar.

Avskrivningstider

Följande avskrivningstider tillämpas:

- Byggnader och anläggningar 10-50 år
- Idrottsanläggning, utrustning 10-20 år
- Maskiner och inventarier 3-25 år
- Immateriella anläggningstillgångar 3-5 år

För tillgångar där nyttjandeperioden styrs i avtal (t.ex. leasing) används den planerade verkliga nyttjandeperioden som avskrivningstid. Korttidsinventarier med en ekonomisk livslängd på max 3 år och inventarier av mindre värde, max ett halvt prisbasbelopp, kostnadsförs direkt.

Osäkra fordringar

Kommunen arbetar utifrån en rutin som upprättades 2020 gällande nedskrivning av osäkra kundfordringar. I samband med delårs- och årsbokslut görs en värdering av fordringarna och en eventuell nedskrivning. Bokföringsmässig nedskrivning innebär inte att kommunen avstår från att bevaka fordran.

Anläggningstillgångar

Anskaffningsvärde

Gränsdragning mellan kostnad och investering.

Tillgångar avsedda för stadigvarande bruk eller innehav med en nyttjandeperiod om minst 3 år klassificeras som anläggningstillgång om beloppet överstiger gränsen för mindre värde. Gränsen för mindre värde har satts till ett halvt basbelopp (2022: 24 150 kronor) och gäller som gemensam gräns för materiella och immateriella tillgångar och därmed också för finansiella leasingavtal.

Anläggningstillgångar är upptagna till anskaffningsvärde minus avskrivning och eventuell nedskrivning. Investeringsbidrag tas fr.o.m. 2010 upp som en förutbetalad intäkt och periodiseras över anläggningens nyttjandeperiod.

Komponentavskrivning

Komponentavskrivning innebär att kommunens materiella anläggningstillgångar ska delas in i komponenter efter livslängd eftersom avskrivningarna ska spegla tillgångarnas värde.

Pensioner och avsättningar

Kostnader för pensioner består av utbetalning av tjänstepension till före detta anställda, utbetalning av individuell pensionsavgift för anställda samt avsättning till framtida pensionsutbetalningar avseende intjänade pensioner från och med 1998. Därutöver tillkommer kostnad för särskild löneskatt på samtliga pensionskostnader. Förändring av pensionsrätter intjänade till och med 1997 redovisas som ansvarsförbindelse i enlighet med den så kallade blandmodellen.

Förpliktelser för pensionsåtaganden för anställda i kommunen är beräknade enligt RIPS 21. Pensionsåtaganden för anställda i de företag som ingår i kommunkoncernen redovisas enligt Bokföringsnämndens allmänna råd.

Avsättningar är förpliktelser som görs enligt försiktighetsprincipen och behandlas i RKR R9. Hofors kommun redovisar i balansräkningen avsättningar för pensioner och framtida deponier.

Enligt LKBR 7 kap.11§ ska avsättningarna motsvara den på balansdagen bästa uppskattningen av det belopp som kommer att krävas för att reglera förpliktelsen.

Leasing- och hyresavtal

Från och med 2021 redovisar kommunen finansiell leasing i enlighet med RKR R5, där finansiella avtal redovisas som anläggningstillgång och förpliktelse att betala leasingavgiften redovisas som skuld i balansräkningen. När det gäller hyresavtal hyr Hofors kommun ca 90% av verksamhetsfastigheter som ägs av Hoforshus-dotterbolag vilket åskådliggörs i koncernredovisningens resultat- och balansräkning samt noter i samband med årsredovisningen.

En översyn och genomgång av hyresavtal startades under 2022 och kommer att fortsätta under 2023. Målet är att få en bedömning på vilka avtal ska redovisas i balansräkningen och hur detta ska ske.

De kommunala bolagen har endast operationell leasing och de avser mark- och nyttjanderättsavtal samt fordon.

Upplupna löner

Löner som betalas ut i januari månad men som avser december har bokats som en kostnad på december månad. Lönerna har beräknats genom ett snitt från föregående år med en uppräkningsgrad på 2,5 %.

De löneslag som påverkats av detta är ersättningar för OB, timlöner, PAN, jour, fyllnadstid samt enkel respektive kvalificerad övertid.

Driftredovisning

Löner har belastats med ett personalomkostnadspålägg i form av arbetsgivaravgifter, avtalspension, samt försäkringar. Dessa kalkyleras schablonmässigt till att uppgå till 39,25 % av lönekostnaden.

Kostnader för IT debiteras internt till varje enhet utifrån antal datorer som nyttjas. Kostnader för kost respektive städ debiteras internt till varje enhet utifrån antal portioner samt storlek på lokal. Gemensam central administration som kansli, ekonomi och personal fördelas inte ut som en kostnad på respektive nämnd, med undantag för inköpspecialist som debiteras nämnderna.

Not 2 Verksamhetens intäkter

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Försäljningsintäkter	10,7		10,7	10,2
Taxor och avgifter	13,5		13,5	12,4
Hyror och Arrenden	102,2		11,7	13,1
Bidrag och kostnadsersättningar från staten	87,5		87,5	113,9
Övriga bidrag	12,6		12,6	12,1
Försäljning av verksamhet och konsulttjänster	21,0		2,4	1,7
Realisationsvinster på anläggningstillgångar	0,1		0,1	3,0
Övriga verksamhetsintäkter	93,5		8,4	2,3
Summa verksamhetens intäkter	341,2	394,4	146,9	168,7

Not 3 Verksamhetens kostnader

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Personalkostnader exklusive pensionskostnader	-526,6	-509,3	-490,3	-511,5
Pensionskostnader	-33,7	-41,4	-31,7	-39,2
Lämnade bidrag	-29,2	-25,8	-29,2	-25,8
Köp av huvudverksamhet	-105,9	-109,4	-105,9	-109,4
Lokal- och markhyror	-51,0	-54,8	-51,0	-54,8
Inköp av material och varor	-118,5	-114,6		
Realisationsförluster och utrangeringar		-0,3		-0,3
Bolagsskatt	-4,4	-3,7		
Övriga verksamhetskostnader	-56,4	-117,3	-87,3	-75,7
Summa verksamhetens kostnader	-925,7	-976,6	-795,4	-816,7

Not 4 Avskrivningar

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar immateriella tillgångar	-1,8		-1,8	-1,5
Avskrivningar byggnader och anläggningar	-36,8		-8,4	-7,8
Avskrivningar maskiner och inventarier	-21,4		-9,2	-7,1
Nedskrivningar	1,4			
Summa avskrivningar	-58,6	-53,5	-19,4	-16,4

Not 5 Skatteintäkter

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Preliminär kommunalskatt	486,5	469,6	486,5	469,6
Preliminär slutavräkning innevarande år	9,4	11,3	9,4	11,3
Slutavräkningsdifferens föregående år	3,1	1,6	3,1	1,6
Summa skatteintäkter	499,0	482,5	499,0	482,5

Not 6 Generella statsbidrag och utjämning

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Inkomstutjämning	112,9	99,6	112,9	99,6
Kostnadsutjämning	4,3	8,6	4,3	8,6
Regleringsbidrag	26,5	28,4	26,5	28,4
Kommunal fastighetsavgift	22,2	21,9	22,2	21,9
Bidrag för LSS-utjämning	8,1	11,6	8,1	11,6
Övriga bidrag i utjämningssystemet	0,0	1,0	0,0	1,0
Övriga generella bidrag från staten	2,9	5,9	2,9	5,9
Summa generella statsbidrag och utjämning	176,9	177,0	176,9	177,0

Not 7 Finansiella intäkter

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Utdelningar från koncernföretag			12,0	8,0
Ränteintäkter			1,3	0,2
Borgensavgifter			1,1	1,1
Övriga finansiella intäkter	2,1	0,3		
Summa finansiella intäkter	2,1	0,3	14,4	9,3

Not 8 Finansiella kostnader

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Räntekostnader	-5,7	-7,1	-0,7	-0,1
Finansiell kostnad, förändring av pensionsavsättningar			0,0	-0,9
Kostnader från finansiella anläggningstillgångar			-0,5	-0,1
Övriga finansiella kostnader	11,5	9,0	-0,1	-0,1
Summa finansiella kostnader	5,8	1,9	-1,3	-1,2
Genomsnittlig upplåningsränta efter räntesäkring				
Genomsnittlig upplåningsränta före räntesäkring				
Räntesäkringen har påverkat kostnaden med				

Not 9 Immateriella tillgångar

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	16,9	15,7	16,9	15,7
Inköp	0,3	1,2	0,3	1,2
Utrangeringar	-0,9		-0,9	
Utgående anskaffningsvärde	16,3	16,9	16,3	16,9
Ingående ack. Avskrivningar	-10,1	-8,6	-10,1	-8,6
Utrangeringar	0,9		0,9	
Årets avskrivningar	-1,8	-1,5	-1,8	-1,5
Utgående ack. Avskrivningar	-11,0	-10,1	-11,0	-10,1
Utgående redovisat värde	5,3	6,8	5,3	6,8
Genomsnittlig nyttjandeperiod	5 år	5 år	5 år	5 år

Not 10 Mark, byggnader och tekniska anläggningar

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	1 175,5	1 091,3	257,8	247,2
Inköp	17,9	21,2	17,9	17,0
Försäljningar	-3,6	-7,2		-6,4
Överföringar	12,7	72,3		
Utgående anskaffningsvärde	1 202,5	1 168,5	275,7	257,8
Ingående ack. Avskrivningar	-567,7	-545,4	-153,6	-150,6
Försäljningar	2,3	5,3		4,9
Årets avskrivningar	-27,6	-25,2	-8,4	-7,8
Utgående ack. Avskrivningar	-592,9	-565,2	-162,0	-153,6
Ingående ack. Nedskrivningar	-105,8	-104,2		
Försäljningar	0,3			
Årets nedskrivning/återföringar	-35,6	-1,8		
Utgående ack. nedskrivningar	-141,1	-105,8		
Utgående redovisat värde	468,4	511,1	113,7	104,3
Därav finansiell leasing				
Genomsnittlig nyttjandeperiod			22,1 år	22,2 år

Not 11 Maskiner och inventarier

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående anskaffningsvärde	434,7	405,2	116,6	107,2
Inköp	5,6	10,5	5,0	9,4
Försäljningar	-0,6		-0,6	
Utrangeringar	-11,4	-1,9	-10,5	
Överföringar	21,4	28,2	3,9	
Utgående anskaffningsvärde	449,7	442,0	114,4	116,6
Ingående ack. Avskrivning	-214,5	-197,5	-77,1	-70,0
Försäljningar	0,1		0,1	
Utrangeringar	10,2	0,9	10,5	
Överföringar	-1,1		-1,1	
Årets avskrivningar	-19,0	17,9	-8,0	-7,1
Utgående ack. Avskrivningar	-224,3	-214,5	-75,6	-77,1
Utgående redovisat värde	225,4	227,5	38,8	39,5
Därav finansiell leasing			9,5	5,4
Genomsnittlig nyttjandeperiod			8,3 år	8,3 år

Not 12 Övriga materiella anläggningstillgångar

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående värde	30,9	85,5	12,0	19,4
Årets investeringar	36,1	-54,6	4,0	-7,4
Utgående redovisat värde	67,0	30,9	16,0	12,0
Bedömd genomsnittlig nyttjandeperiod			22,1 år	22,2 år

Not 13 Finansiella anläggningstillgångar

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Aktier och andelar kommunkoncernföretag mm				
Hofors kommunhus AB, 100%			74,8	74,8
-varav aktieägartillskott			61,9	61,9
Hofors energi AB, 40%			1,6	1,6
Hofors vatten AB,			5,0	
-varav aktieägartillskott				
Summa aktier i dotterbolag			81,4	76,4
Andelar i intresseföretag och föreningar				
Hofors Folketshus, värdering				
kommunalförbundet SAM			0,4	0,4
Kommuninvest			5,2	1,9
Norrskan AB			0,1	0,1
Gästrike vatten			0,5	0,5
Övrigt				
Summa andelar i intresseföretag och föreningar			6,2	2,9
Långfristiga fordringar				
Övriga + Gammelstilla	5,8		0,2	2,7
Summa långfristiga fordringar			0,2	2,7
Summa finansiella tillgångar	5,8	59,4	87,9	82,0

Not 14 Förråd, lager och exploatering

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Tekniska förvaltningens förråd	3,5	3,8		
Summa förråd, lager och exploateringsfastigheter	3,5	3,8	0,0	0,0

Not 15 Fordringar

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Kundfordringar	48,6	12,8	6,7	8,2
Statsbidragsfordringar och kostnadsersättningar			16,3	17,8
Övriga kortfristiga fordringar	25,9	43,7	32,1	22,9
Förutbetalda kostnader och upplupna intäkter	53,5	23,0	25,3	17,8
Summa kortfristiga fordringar	128,0	79,5	80,4	66,7

Not 16 Kassa och bank

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Bank och plusgiro	121,2	151,9	71,8	75,1
Summa kassa och bank	121,2	151,9	71,8	75,1

Not 17 Eget kapital

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående eget kapital	350,7	333,7	144,4	141,2
- varav justering av eget kapital	-109,9	-9,0		
Resultatutjämningsreserv	2,5		2,5	
Årets resultat	38,2	26,0	18,6	3,2
Summa eget kapital	281,5	350,7	165,5	144,4

Not 18 Avsättning för pensioner och liknande förpliktelser

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående avsättning till pensioner inkl. löneskatt	60,6	51,7	60,3	50,3
Nyintjänad pension	2,5		2,5	3,4
Årets utbetalningar	-2,5		-2,4	-1,8
Ränte- och basbeloppsuppräknig	1,4		1,4	0,8
Ändring av försäkringstekniska grunder				2,3
Övrig post	0,7		0,7	4,7
Förändring löneskatt				1,1
Summa avsatt till pensioner inkl. löneskatt	62,7	64,8	62,5	60,3

Not 19 Andra avsättningar

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Avsatt för återställande av deponi	0,5	0,5	0,5	0,5
Nya avsättningar	20,0	0,2		
Summa andra avsättningar	20,5	0,7	0,5	0,5

Not 20 Långfristiga skulder

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Långfristig upplåning i banker och kreditinstitut	404,4	416,2	63,3	63,3
Långfristig leasingskuld			6,3	5,4
Förutbetalda intäkter offentliga investeringsbidrag			3,5	
Övriga	23,6	28,5	0,1	0,2
Summa långfristiga skulder	428,0	444,7	73,2	68,9

Not 21 Kortfristiga skulder

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Kortfristiga skulder till banker och kreditinstitut	1,8			
Leverantörsskulder	58,1	41,2	43,7	36,9
Moms och punktskatter	10,4	10,9	0,5	0,4
Personalens skatter, avgifter och avdrag	9,1	9,5	27,2	27,5
Retroaktiva löner och OB-ersättning			5,0	5,2
Semester och övertidsskuld			28,9	32,3
Övriga upplupna kostnader och förutbetalda intäkter	55,7	56,5	-1,0	-2,2
Övriga kortfristiga skulder	96,9	91,9	8,0	11,8
Summa kortfristiga skulder	232,0	210,0	112,3	111,9

Not 22 Pensionsförpliktelser som inte tagits upp bland skulderna eller avsättningarna

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Ingående ansvarsförbindelse för pensioner intjänade för 1998 inkl. löneskatt	139,0	144,2	139,0	144,2
Årets utbetalningar	-10,5	-8,5	-10,5	-8,5
Ränte- och basbeloppsuppräknig	3,7	1,9	3,7	1,9
Ändringar av försäkringstekniska grunder		2,4		2,4
Övrig post	-1,4	-1	-1,4	-1
Summa ansvarsförbindelse för pensioner intjänade före 1998 inkl. löneskatt	130,8	139,0	130,8	139,0
Övriga pensionsförpliktelser som inte tagits upp blandskulder/avsättningar				
Visstidspension eller liknande	1,4	1,7	1,4	1,7
Utgående pensionsförpliktelser som inte har tagits upp blandskulderna eller avsättningarna				
Övriga upplysningar avseende pensioner				
Antal förtroendevalda med rätt till visstidspension enligt PBF	97 %	97 %	97 %	97 %
Antal anställda med rätt till visstidspension	1	1	1	1

Not 23 Övriga ansvarsförbindelser

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Hoforshus AB	314,0	314,0	314,0	314,0
Hofors Elverk AB	10,0	10,0	10,0	10,0
Hofors Vatten AB	105,2	105,2	105,2	105,2
Summa panter och därmed jämförliga säkerheter	429,2	429,2	429,2	429,2

Not 24 Leasing

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Finansiella leasingavtal	37	25	37	25
Maskiner och inventarier	1	1	1	1
Totala minimileaseavgifter	9,5	5,8	9,5	5,8
Nuvärde minimileaseavgifter	6,3	5,4	6,3	5,4
Därav förfall inom 1 år	0,9	0	0,9	0
Därav förfall inom 1-5 år	3,8	3,8	3,8	3,8
Därav förfall senare än 5 år	1,6	1,6	1,6	1,6
Ej uppsägningsbara operationella leasingavtal				
Med förfall inom 1 år	1,4			
Med förfall inom 1-5 år	2,9			
Med förfall senare än 5 år	3,9			
Framtida leasingavgifter avser främst mark och nyttjanderättsavtal				

Not 25 Justering för ej likviditetspåverkande poster

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Avskrivningar	56,3	53,5	19,5	16,4
Nedskrivningar	-35,6			
Gjorda avsättningar	17,7	13,3	1,7	10,5
Övriga ej likviditetspåverkande poster	-10,0	0	0,1	0
Summa ej likviditetspåverkande poster	28,4	66,8	21,3	26,9

Not 26 Upplysning om kostnader för räkenskapsrevision

	Koncern		Kommun	
	2022	2021	2022	2021
Kostnader för räkenskapsrevision				
Sakkunnigt biträde			0,2	0,1
Auktoriserade revisorer (bolagsrevision)	0,4	0,4		
Total kostnad för räkenskapsrevision	0,4	0,4	0,2	0,1
Kostnad för övrig revision				
Sakkunnigt biträde	0,1	0,1	0,5	0,3
Total kostnad för övrig revision	0,1	0,1	0,5	0,3
Total kostnad revision	0,5	0,5	0,7	0,4

5 Driftredovisning

Driftredovisning per nämnd

I mnkr Styrelse/nämnd	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikelse
Kommunfullmäktige	0,4	0,1	-4,1	-2,9	-3,7	-2,8	-4,2	0,5
Kommunstyrelse	48,9	46,6	-160,9	-153,2	-112,0	-106,6	-100,3	-11,7
Barn- och utbildningsnämnd	37,5	35,6	-292,5	-299,1	-255,0	-263,5	-258,1	3,1
Socialnämnd	99,9	118,0	-391,2	-402,0	-291,3	-284,0	-276,1	-15,2
Finans	3,5	13,9	-6,9	-16,6	-3,4	-2,7	-12,6	9,2
Justeras: poster som ej är hänförliga till verksamhetens intäkter och kostnader enligt resultaträkningen	-43,3	-45,5	60,3	57,1	17,0	11,6		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	146,9	168,7	-795,3	-816,7	-648,4	-648,0	-651,3	-14,1

Driftredovisning per verksamhet

I mnkr Verksamhet	Intäkter		Kostnader		Nettokostnad		Budget netto	Budget-
	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	Fg. år	Innev. år	avvikelse
Politisk verksamhet	0,4	0,1	-8,6	-6,6	-8,2	-6,5	-8,2	0
Infrastruktur, skydd m.m.	3,8	4	-44,9	-45,5	-41,1	-41,5	-38,4	-2,7
Fritid och kultur	3,6	3,6	-30,5	-31,2	-26,9	-27,6	-25,1	-1,8
Pedagogisk verksamhet	36,5	34,7	-279,8	-284,9	-243,3	-250,2	-246,1	2,8
Vård och omsorg	75,2	77,9	-360,6	-352,3	-285,4	-274,4	-271,9	-13,5
Särskilt riktade insatser	25,2	40,7	-36,1	-55,3	-10,9	-14,6	-8,4	-2,5
Affärsverksamhet	0,1	0,1	-0,4	-0,3	-0,3	-0,2	-0,3	0
Gemensamma verksamheter	45,4	53,1	-94,7	-97,7	-49,3	-44,6	-52,9	3,6
Justeras: Poster som ej är hänförliga till Verksamhetens intäkter och Verksamhetens kostnader enligt resultaträkningen	-43,3	-45,5	60,3	57,1	17,0	11,6		
Verksamhetens intäkter och kostnader enl. resultaträkningen	146,9	168,7	-795,3	-816,7	-648,4	-648,0	-651,3	-14,1

Kommunfullmäktige

Kommunfullmäktige redovisar vid årets slut ett överskott om 0,5 mnkr.

Den största avvikelsen positiva avvikelsen, 0,4 mnkr, ligger under förmyndarverksamhet.

Kommunstyrelsen

Kommunstyrelsen redovisar per sista december ett underskott om totalt 11,7 mnkr.

Ekonomi i stort påverkas mycket av läget i omvärlden med stigande priser på de flesta varor och tjänster men framförallt på kostnader för transport, livsmedel och energi.

Den största avvikelsen i utfall jämfört med budget finns inom städ- och måltidsservice där resultatet visar ett underskott om 4,6 mnkr. En av orsakerna är den kraftigt ökade sjukfrånvaron bland både ordinarie personal och timanställda. Kraftigt ökade kostnader för förbrukningsvaror och råvaror på grund av den höga inflationen är något som påverkar städ- och måltidsservice ytterligare.

Kultur och fritidsenhetens budgetavvikelse för helåret är -3,2 mnkr där de största avvikelserna är på grund av höga personalkostnader samt kostnader för energi.

Teknisk försörjning visar en negativ avvikelse mot budget om 1,0 mnkr vilket till största del beror på att de tjänster som kommunen köper av Hoforshus blev 2,9 mnkr dyrare än budgeterat. Resultatet förbättrades dock av högre bidrag från Trafikverket avseende enskilda vägar samt lägre kostnader för avskrivningar.

Underskottet, 2,1 mnkr, inom enheten Strategi och service förklaras till största del av negativa avvikelser inom bostadsanpassning, konsultkostnader och avskrivningar. Vidare blev kostnaderna för den gemensamma nämnden VGS verksamhet högre än budgeterat.

Barn- och utbildningsnämnden

Barn- och utbildningsnämnden redovisar vid årets slut ett budgetöverskott om 3,1 mnkr.

Den största bidragande faktorn till periodens överskott är avräkningen för kommunala lokaler. I och med ett överskott hos det kommunala fastighetsbolaget fick BUN vid årets slut tillbaka 2,9 mnkr. Som en följd av de ökade sjukskrivningarna i samband med Covid-19 har försäkringskassan kompenserat kommunen för ökade sjuklönekostnader, BUNs del av kompensationen uppgick till 1,7 mnkr och påverkar bokslutet positivt.

Vidare har nämnden haft ökade kostnader i och med det rådande världsläget. Kostnaden för skolskjutsar ökade markant under året då bränslepriserna steg. Även stigande livsmedelskostnader har haft en påverkan på BUNs resultat, totalt avvek måltidskontot med -0,8 mnkr.

I övrigt redovisar grundskolan ett underskott som en följd av ökade personalkostnader kopplade till ökat behov av särskilt stöd. Kostnader avseende eleversättning till andra grundskolehuvudmän avvek från budget och utgör en stor del av grundskolans underskott.

Förskolan redovisar ett plusresultat vid bokslutet, detta som en direkt följd av bl.a. minskat barnantal. Verksamheten har lyckats anpassa kostnaderna efter de volymer som varit, bl.a. genom att vakanshålla sjukskrivningar.

Socialnämnden

Socialnämnden redovisar vid årets slut ett underskott på 15,2 mnkr.

Det har fortsatt varit höga kostnader på grund av pandemin. Restriktioner kvarstår inom vård och omsorg vilket har medfört ökade personalkostnader för framförallt kohortvård.

De största orsakerna till underskottet är kostnader för externa placeringar, nya inkomna beslut inom LSS/psykiatri som inte funnits budgeterade, intäkter från Migrationsverket som varit för högt budgeterade. Utbetalningarna av ekonomiskt bistånd har under 2022 ökat jämfört med tidigare år. Anledningarna till det

tros dels bero på att extratjänsterna avslutats vilket har resulterat i att personer med tidigare sysselsättning nu är beviljade ekonomiskt bistånd samt hur situationen i omvärlden ser ut, med ökade kostnader.

Finans

Positiv avvikelse mot budget med 9,2 mnkr. Anledningen till att resultatet är positivt beror på lägre pensionskostnader, högre aktieutdelning och inkommen återsökt momsersättning.

Driftredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Den ekonomiska styrningen sker bl.a. genom att fullmäktige i budget anvisar resurser till kommunstyrelsen och nämnderna för verksamhet och investeringar. Ekonomisk plan och budget för nästkommande år samt de två efterföljande planeringsåren beslutas av fullmäktige inför varje verksamhetsår i juni. Nämnderna och kommunstyrelsen upprättar därefter specificerade internbudgetar per ansvarsområde och verksamhet som sedan beslutas i september månad. Omdisponering av resurserna under året får ske genom nämndbeslut, så länge omdisponeringen inte påverkar kommunfullmäktiges nettoanslag.

I jämförelse med resultaträkningen som endast innehåller externa poster, innehåller driftredovisningen kommuninterna poster, såsom köp och försäljning mellan nämnder och verksamheter. Omvänt finns det poster i resultaträkningen som inte ingår i driftredovisningen. Poster som finns i resultaträkningen men inte i driftredovisningen, är skatteintäkter, finansiella intäkter och kostnader, extraordinära poster samt generella statsbidrag och utjämning med undantag för skolmiljarden samt prestationsbaserat statsbidrag som syftar till att öka sjuksköterskebemanningen.

6 Investeringsredovisning

Investeringsredovisning kommunen	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
Färdigställda projekt	Beslutad totalutgift	Ack.utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	16,5	16,5	0	16,5	16,5	0
-Varav: Enskilda vägar (del)	5,0	2,2	2,8	5,0	2,2	2,8
-Varav Asfaltering	3,0	2,5	0,5	3,0	2,5	0,5
-Varav: Tågstationen	4,8	6,3	-1,5	4,8	6,3	-1,5
Socialnämnden	0,5	0,2	0,3	0,5	0,2	0,3
Barn- och utbildningsnämnden	1,0	1,0	0	1,0	1,0	0
Leasingbilar	0	4,1	-4,1	0	4,1	-4,1
Summa Färdigställda projekt	18,0	21,8	-3,8	18,0	21,8	-3,8
-Varav finansiell leasing	0	4,1	-4,1	0,0	4,1	-4,1

Årets investeringsutgifter, inkl finansiell leasing, uppgår till 28,3 mnkr vilket är 7,2 mnkr lägre än budgeterat. 21,8 mnkr av årets investeringsutgifter består av färdigställda projekt och 6,5 mnkr pågående projekt. De största avvikelserna förklaras av att Böle industriområde försenats.

Under 2022 har kommunen fortsatt arbetet mot att redovisa leasing enligt RKR:s rekommendation R5. Alla inköp av fordon under året har redovisats enligt rekommendationen och ingår i färdigställda projekt om 4,1 mnkr.

Investeringsredovisning kommunen	Utgifter sedan projektens start			Varav: årets investeringar		
Pågående projekt	Beslutad totalutgift	Ack.utfall	Avvikelse	Budget	Utfall	Avvikelse
Kommunstyrelsen	21,2	6,5	14,7	19,0	0,8	18,2
- Varav: E 16, Genomfart Hofors	9,5	3,7	5,8	4,8	0,1	4,7
- Varav: Asfaltering	0	0,6	-0,6	0	0,6	-0,6
- Varav: Böle industriområde	8,3	0,7	7,6	7,8	0,0	7,8
Socialnämnden	0	9,3	-9,3	0	5,6	-5,6
- Varav: Äldreboende Västerled	0	9,3	-9,3	0	5,6	-5,6
Barn- och utbildning	0,4	0,2	0,2	0,4	0,2	0,2
Summa pågående projekt	21,6	16,0	5,6	19,4	6,5	12,9

För 2022 har kommunen ackumulerat utfall för pågående projekt om totalt 16 mnkr. De två största pågående projekten är nytt äldreboende Västerled och E16 Genomfart. Det nya äldreboendet beräknas att börja byggas under 2023-2024 och upparbetade 9,3 mnkr består främst av projektledning, byggnadsutformning med arkitektur. Projektet E16 Genomfart Hofors kommer att färdigställas under hösten 2023.

Inom de kommunala bolagen har det inte genomförts några investeringar som kommunfullmäktige har

tagit hänsyn till.

Investeringsredovisningens uppbyggnad och väsentliga principer

Kommunfullmäktige fattar varje år beslut om en investeringsbudget för det kommande året och en plan för de två närmast påföljande åren. Efter årsbokslut ska nämnd lämna förslag till kommunstyrelsen om överföring av investeringsmedel för projekt som inte avslutats. Därefter fattar kommunfullmäktige beslut om att revidera investeringsbudgeten för innevarande år.

Med investering avses all anskaffning av fastigheter, maskiner, inventarier, utrustning etc. för varaktigt bruk eller innehav till ett värde överstigande ett halvt prisbasbelopp exklusive moms och med en ekonomisk livslängd på minst tre år, inklusive om- och tillbyggnad. Investering kan även ske i tillgångar utan fysisk form, exempelvis programvaror och licenser.

7 Ordlista

Avskrivning – Planmässig värdeminskning av anläggningstillgång p.g.a. ålder och utnyttjande.

Avsättning – En ekonomisk förpliktelse där storleken eller förfallotiden inte är helt bestämd.

Balansomslutning – Summa av det bokförda värdet av tillgångarna i kommunens balansräkning.

Balansräkning – En sammanställning som visar tillgångar, eget kapital och skulder vid årets slut.

Balanserat resultat – Resultat justerat för taxefinansierad verksamhet och extraordinära poster.

Borgensåtagande – Borgensförbindelser som kommunen har tecknat för t.ex. kommunala bolag.

Driftredovisning – Redovisar kostnader och intäkter under året per nämnd.

Eget kapital – Kommunens förmögenhet, ingående eget kapital samt årets resultat.

Finansnetto – Skillnaden mellan räntekostnader och ränteintäkter.

Internränta – Kalkylmässig kostnad för det kapital som utnyttjas inom en viss verksamhet.

Immateriella tillgångar - Med immateriell tillgång avses en tillgång utan fysik form, exempelvis nyttjanderätt, programvaror, licenser

Investeringsbudget – Redovisar planerade investeringsutgifter per objekt och nämnd.

Kapitaltjänst – Samlad benämning för internränta och avskrivningar.

Kassaflödesanalys – Visar hur kommunen finansierat sin verksamhet. Skillnaden mellan tillförda och använda medel beskriver hur kommunens likvida medel förändras.

Kortfristiga skulder respektive fordringar: *Skulder eller fordringar som förfaller under det närmaste året.*

Långfristiga skulder respektive fordringar: *Skulder eller fordringar, som förfaller efter mer än ett år.*

Materiell anläggningstillgång – Fasta och lösa tillgångar för stadigvarande bruk som fastigheter, anläggningar, maskiner och inventarier.

Likviditet – Betalningsberedskap på kort sikt

Nettokostnader – Driftskostnader efter avdrag för driftbidrag, avgifter och ersättningar. Finansieras med skatteintäkter och statsbidrag.

Nettokostnadsandel – Summa verksamhetens nettokostnader i % av skatteintäkter och generella bidrag.

Omsättningstillgångar – Tillgodohavande i form av tillgodohavande i kassa, bank och kortfristiga placeringar.

Pensionsskuld – Avsättning för pensioner som skall motsvara nuvärdet av framtida pensionsutbetalningar till den del pensionerna är intjänade.

Periodisering – Fördelning av kostnader och intäkter på de redovisningsperioder till vilka de hör.

Resultaträkning – Översiktlig sammanställning av årets intäkter och kostnader och hur det påverkar eget kapital.

Rörelsekapital – Skillnaden mellan omsättningstillgångar och kortfristiga skulder.

Skatteunderlag – Är totalsumman av kommunmedborgarnas beskattningsbara inkomst dividerat med 100.

Soliditet – Andel eget kapital av de totala tillgångarna, d.v.s. graden av egna finansierade tillgångar